

Obzornik

glasilo delovne skupnosti

Vse več sodelovanja in dogovorov

NOVI SAMOUPRAVNI ODNOSSI ZAHTEVAJO VRSTO NOVIH SPLOŠNIH AKTOV

Z ustanovitvijo temeljnih organizacij in s sprejetjem sporazuma o združitvi v delovno organizacijo BREST se je odprlo pred nami novo obdobje tudi na področju urejanja najrazličnejših razmerij. To bomo opravili z vrsto samoupravnih sporazumov in drugih splošnih aktov. Nekaj tega smo že postorili, pretežni del naloge pa nas še čaka. Z ustavo in z zakoni določeni novi način urejanja obvezuje vključitev, če že ne vseh, pa vsaj velike večine članov delovne skupnosti.

Z omenjenim sporazumom so se temeljne organizacije dogovorile, da bodo medsebojna razmerja in razmerja v okviru temeljnih organizacij samih urejala s tem, da bodo sprejele naslednje akte:

1. samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih v zdrženem delu,
2. samoupravni sporazum o organizaciji dela (sisternizacija),
3. samoupravni sporazum o ugotavljanju in razpojemanju dohodka in o delitvi sredstev za osebne dohodke in prejemke,
4. samoupravni sporazum o kadrovski politiki in o izobraževanju,
5. samoupravni sporazum o urejanju stanovanjskih zadev,
6. pravilnik o knjigovodstvu in drugih evidencah,
7. pravilnik o oblikovanju cen in drugih prodajnih pogojev proizvodov in storitev,
8. pravilnik za pospeševanje tehničnih in drugih izboljšav,
9. pravilnik o informirjanju in varovanju tajnosti,
10. pravilnik o varstvu pri delu,
11. poslovni posameznih organov.

Poleg naštetih aktov sprejme vsaka temeljna organizacija svoj statut; statut se sprejme tudi za delovno organizacijo kot celoto, Skupne dejavnosti pa sprejmejo svoja pravila.

Temeljne organizacije so se tudi dogovorile, da bodo usklajevale delo pri izdelavi predlogov vseh samoupravnih sporazumov. Tako sodelovanje je potrebno, ker omogoča enakomeren razvoj samoupravnih razmerij posameznih temeljnih organizacij in s tem delovne organizacije kot celote. Napačno bi bilo misliti, da zdaj, ko imamo temeljne organizacije, ni dovoljeno nikakršno sodelovanje, dogovarjanje, primanjjanje in vplivanje med njimi.

Pomembno je, da pri vsej zadavi ne pozabimo, kdo je tisti, ki dokončno odloči. V ta namen je zdaj za najpomembnejše pravice delavcev v okviru posamezne temeljne organizacije s predpisi natančno določen postopek za sprejem sporazumov oziroma splošnih aktov, ki take pravice urejajo. Ugotovimo lahko, da gre pri tem za močan premik. Pomembnejših aktov ne sprejemajo več delavski sveti, temveč delavci na svojih zborih. Poleg tega je z zakonom postavljen pogoj, da prične tak akt (sporazum) veljati, ko s podpisom potrdita ta pristop k njemu najmanj dve tretjini vseh delavcev posamezne temeljne organizacije. Povedano velja najmanj za sporazume, naštete pod točkami 1. do 5. prejnjega odstavka.

Ostale splošne akte (pravilnike in poslovni) bodo temeljne organizacije lahko sprejemale skupno, to je v povsem enakem besidlu. Ne moremo reči, da ti akti niso pomembni. Vendar pravice in dolžnosti, ki jih urejajo, ne sodijo med neodtujljive, zato ni nujno, da o sprejemenu aktov odločajo vsi delavci, temveč bodo to dolžnost zaupali svojim delegatom v delavskih svetih.

Pravilniki bodo seveda zavezovali temeljno organizacijo šele, ko jih bo sprejela. Ob morebitnih nesoglasijah bo potrebno najti obliko dobranamernega in zrelega usklajevanja.

Doslej smo v temeljnih oziroma v delovni organizaciji opravili na tem področju naslednje:

- temeljne organizacije so sprejeli vsaka svoj statut in
- vsaka temeljna organizacija je (po prej omenjenem postopku) sprejela samoupravni sporazum o urejanju stanovanjskih zadev.

Preostalih nalog ni malo. Skupajmo ugotoviti, katere so najpomembnejše. Poleg tega, da bo potrebno pregledati in terminološko popraviti ter v smislu novih postopkov potrditi — (ponovno) sprejeti prav vse naštete

Pozdravna brzjavka desetemu kongresu ZKJ

Komunisti in delavci dvatisočanske delovne skupnosti Industrie pohištva BREST Cerknica včasih pozdravljamo X. kongres jugoslovenskih komunistov. Želimo, da bi bilo delo kongresa uspešno ter da bi bili njegovi sklepi v stišča nov korak v našem prihodnjem socialističnem razvoju.

Prepričani smo, da bo kongres še bolj utrdil našo skupno usmeritev pri graditvi in poglabljaju samoupravnih odnosov in pri krepitevi naše neodvisne in nevezane politike.

Delavci Bresta bomo tudi v prihodnje po svojih najboljih močeh prispevali k ekonomsko-politični krepitevi naše domovine. Tudi mi smo enotni v podpori naporov Zveze komunistov za oblikovanje novih samoupravnih družbeno-ekonomskih in medčloveških odnosov.

S pozdravi vam pošiljam iskrene želje za uspešno delo kongresa.

Delovna skupnost BRESTA

akte, so vendarle trije, ki stopajo v ospredje.

STATUT DELOVNE ORGANIZACIJE Ta akt je sicer izgubil na pomembnosti, če ga primerjamo z dosedanjim, vendarle mora še urediti vrsto vprašanj, ki so ostala nerešena ob sprejemenu samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O UGOTAVLJANJU IN RAZPOREJANJU DOHODKA IN O DELITVI SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE IN PREJEMKE bo zaračuni občutljivega področja, ki ga ureja, najtrši oreh prihodnjih mesecov. Poleg tega, da bo moral odpraviti napake, ki smo jih ugotovljali na tem področju v preteklih obdobjih, bo moral vsebovati novosti, ki sta jih prinesla »sindikalna lista« in »sporazum panoge«. Še posebej pa se bomo moralni pomudit okrog vprašanja, kako med temeljnimi organizacijami zagotoviti soodvisnost in usklajenos ter solidarnost pri

osebnih dohodkih v pogojih uvažanja Work-factor sistema.

Republiški zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v zdrženem delu in o delovnih razmerjih med delavci in zasebnimi delodajalcem vnaša nekaj novosti na področje delovnih razmerij, ki jih je sicer v glavnem že nakazal ustrezni zvezni zakon. Novosti morajo čimprej najti svoje место v ustreznih splošnih aktih, to je, predvsem v **SAMOUPRAVNEM SPORAZUMU O MEDSEBOJNIH RAZMERJIH V ZDRUŽENEM DELU**. Republiški zakon je pri tem postavil dokaj kratek rok, saj določa, da morajo delavci v temeljnih organizacijah urediti svoja medsebojna razmerja v skladu z določili tega zakona v roku treh mesecov po njegovi uveljavitvi. Ker je stopil zakon v veljavo sredi meseca maja, pomeni, da bomo morali sprejeti nove sporazume najkasneje v avgustu.

Z. Zabukovec

Preverili bodo naše samoupravljanje

V LJUBLJANI BO 27. JUNIJA OSREDNJA JUGOSLOVANSKA PRIREDITVE OB DNEVU SAMOUPRAVLJALCEV

Osrednja in vsejugoslovanska prireditve ob dnevu samoupravljalcev bo letos v Ljubljani 27. junija. Zbranim delegatom in gostom bo govoril tovarš Popit o izkušnjah pri uresničevanju ustave v družbeno-ekonomskih odnosih. Obenem bo Zveza sindikatov Slovenije podelila priznanja organizacijam in posameznikom za njihov prispevek k uveljavljanju samoupravljanja.

Zatem bo organiziranih sedemnajst tematskih razprav o različnih vprašanjih v zvezi s samoupravljanjem v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in ustanovah.

PRIREDITVE PO VSEJ SLOVENIJI

V juniju in juliju bodo po vseh naših občinah podobne prireditve, na katerih bodo pripravili razprave za svoje deležne, ki bodo sodelovali na osrednji prireditvi v Ljubljani ali pa razpravljali o gradivu osrednje prireditve.

Kaže torej, da bo letosnji junij v Sloveniji v znamenju razgibanega proslavljanja dosedanjih dosežkov jugoslovenskega samoupravljanja.

Ocena gospodarskih gibanj v občini

URESNIČEVANJE DRUŽBENEGA PROGRAMA RAZVOJA OBČINE CERKNICA 1971—1975

V pričujoči številki objavljamo del gradiva o uresničevanju družbenega programa razvoja občine Cerknica za obdobje 1971 do 1975, ki ga je izdelala komisija za programiranje pri občinski skupščini. Gradivo je prav sedaj v javni razpravi, zato posredujemo bralcem — v želji, da bi gradivo spoznalo čimveč občanov — uvodni del, ki pomeni oceno gospodarskih gibanj v naši občini v omenjenem obdobju.

OCENA GLAVNIH SMERI DRUŽBENEGA PROGRAMA RAZVOJA 1971—1975

Ob ocenjevanju družbenega plana razvoja naše občine je po treh letih njegovega izvajanja predvsem važno ugotoviti, ali so osnovna izhodišča in strateške smeri pravilno zasnovane. To je važno tudi zato, ker se je pri srednjeročnem programu SRS, ki je postavljal v ospredje terciarno in infrastrukturno usmeritev in šele na drugo mesto industrijski in ostali razvoj, pokazalo, da so potrebne spremembe, usmeritev v korist primarne in sekundarne proizvodnje. Naš program postavlja v ospredje industrijski razvoj kot osnovni generator razvoja tudi drugih družbenih in ekonomskih potencialov. Med temi je v programu dana strateška teža tudi razvoju turizma glede na geografsko lego občine, izjemne naravne značilnosti, ki predstavljajo podlago za trajnejšo materialno pridobitnost.

Dejavnosti kmetijstva in gozdarstva je v našem programu dan pomembni poudarek, vendar ni bila uvrščena na ravn strateške smeri razvoja v občini. To zato, kar je bilo zlasti kinetistvo v času oblikovanja programa v močni stagnaciji, tako v pogledu konkretnih politike in tudi brez stabilnega družbenega koncepta v širšem merilu. V zadnjih dveh letih je na tem področju prišlo do velikih družbenih sprememb, s katerimi se kmetijska proizvodnja uvršča med trajno primarne gospodarske dejavnosti. Na tej podlagi so dane že konkrete možnosti zajetnih in dolgoročnih naložb. Poleg tega novi pogoji samoupravne organizirnosti za zasebne kmete uvrščajo to dejavnost v kategorijo socialističnega gospodarstva, kar predstavlja za naše področje novo kvalitetno. Zato je potreben, da se ta dejavnost tudi v našem programu razvoja uvrsti kot ena izmed strateških smeri v gospodarstvu naše občine.

Globalna ocena programiranih ciljev naslož kaže, da ni potrebe po vnašanju sprememb v razvojni program, kar velja tako za gospodarske in za negospodarske dejavnosti. Zaradi lažjega razumevanja je podan v tej oceni dosegene razvoja povzetek glavnih smeri razvoja, ki zadevajo vse dejavnosti v naši občini.

POVZETEK OSNOVNIH DRUŽBENO-EKONOMSKIH CILJEV IN NALOG DRUŽBENEGA PROGRAMA RAZVOJA

1. Vzpostavljati in vsebinsko poglabljati samoupravno organiziranost v gospodarstvu in družbenih dejavnostih, pri čemer je treba dati poudarek na interesne in krajevne skupnosti ter na regionalno povezovanje.

2. Ob konkretnem prizadevanju za stabilizacijo gospodarstva je treba studiozno in načrtno izrabiti vse možnosti za visoko povečanje industrijske in ostale proizvodnje z naložbami v modernizacijo tehnologije. S stopnjevanjem poslovne organizirnosti in zviševanjem produktiv-

nosti je treba težiti za optimalnimi dosežki akumulacije. Z družbenimi ukrepi sodelovati pri pospeševanju dela z zasebnimi sredstvi, posebno kmetijske proizvodnje in uslužnostne obrti.

3. Pospeševanje integracijskega navezovanja vseh gospodarskih dejavnosti v večje in specializirane gospodarske organizme izven občine z namenom, da se krepi razvojni tempo, zlasti, kar zadeva strokovnost, investicijske naložbe in tržno ekspanzijo.

4. Pospešeno povezovanje vseh gospodarskih dejavnosti v občini za razreševanje skupnih potreb. Glede na velike razlike med doseganimi stopnjami razvoja v gospodarstvu in gospodarstvu je načrtno skrbeti za razvoj osebrega, zlasti pa družbenega standarda, kot so stanovanjska in komunalna izgradnja, razvoj šolstva, kulture, telesne vzgoje, zdravstva in druge. Zlasti je to potrebno hitrejši razvijati v občinskem središču v Cerknici.

5. Na ravn občine je treba organizirati sistem spremljanja in zajemanja najboljših učencev osemletk, jih usmerjati in štopenadirati za potrebne profile tekočih in razvojnih programov. Zagotoviti je treba učinkovito organiziranost dopolnilnega izobraževanja zaposlenih delavcev. Z vso resnostjo je treba organizirano pridobivati strokovni kader višjih in visokih poklicev tudi izven občine in zagotavljati njegovo stalnost.

6. Z načrtnim razvojem gospodarskih in komunalnih dejavnosti ter z ukrepi socialnega varstva je treba omejevati opuščanje kmetij, ohranjevati živo pokrajinno, ob tem pa zagotoviti ravnotežje med občani, sposobnimi za delo in med možnostjo zaposlitve.

7. Z družbenimi ukrepi zagotoviti varstvo narave in človekovega okolja, hkrati pa takoj začeti z izdelavo plana namenske izabe površin v občini kot osnovne podlage za družbeno-ekonomski razvoj.

8. Revidirati je treba odnose med občinsko skupščino in krajevnimi skupnostmi in oblikovati njihov samostojnejši status. Ob tem je treba zagotoviti, da se krajevnim skupnostim optimálna teža pri reševanju lokalnih vprašanj, s tem, da se jim zagotovi samostojno upravljanje s sredstvi.

OCENA IZVRŠEVANJA CILJEV DRUŽBENEGA PROGRAMA RAZVOJA ZA ODOBROJENJE 1971—1973

NOVA SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST

V gospodarstvu in družbenih dejavnosti je bila opravljena prilagoditev zakonu o oblikovanju TOZZ oziroma samoupravnim delovnim skupnostim, s čimer je opravljena organizacijska prilagoditev spremembam, ki jih terja nova ustava v pogledu družbeno-ekonomskoga sistema.

Družbeni porabnični določili, ki zadeva povezovanje med gospodarstvom in dejavnostmi posbenega družbenega pomena z

oblikovanjem samoupravnih interesnih skupnosti, pa je šele na začetku oziroma v zaostajanju. To velja za dejavnosti, ki pokrivajo prostor občine, kot so šolstvo, otroško varstvo, kultura, telesna vzgoja, socialna, komunala, in stanovanjsko gospodarstvo. Velja pa tudi za dejavnosti, ki so regionalno organizirane, in sicer gozdarstvo, elektro sistem, vodno gospodarstvo, PTT, zdravstvo, socialno zavarovanje in drugo.

Pripisovanje vzrokov za zaostajanje še ne izoblikovanih tovrstnih zakonodaj je le delno upravičeno. Osrednji problem, ki predstavlja zastoje, je pomanjkanje kadrov strokovnih profilov in organizatorjev.

Tretja stopnja prilagajanja ustavi je samoupravna organiziranost družbeno političnega sistema. S sprejetjem občinskega statuta je v naši občini dosegeno izhodišče za velike spremembe upravljanja s stvarmi in problemi. Optimalna samostojnost vaških skupnosti, krajevnih skupnosti ter predvsem usmerjevalna in koordinacijska funkcija občinske skupščine bo zagotovo pozitivno vplivala na hitrejši in skladnejši razvoj v občini.

Tudi nova organiziranost izvršnega sveta in občinske uprave bo zagotavljala učinkovitejše uresničevanje sklepov občinske skupščine. Ob tem organizacijskem prilagajanjem ustavi in statutom, ki naj bi se v celoti zaključilo v letu 1973, pa smo šele na začetku trajnejše naloge vsebinskega poglavljaja samoupravne organiziranosti v občini. Potrebno je ugotoviti, da je plemenitev te vsebine pretežno odvisno od stopnje družbene in političnega prizadevanosti samih samoupravnih skupnosti.

Na področju samoupravnega povezovanja na medobčinski ravni niso dosegeni bistveni rezultati. Vzrok je predvsem pomanjkanje analiz, ki bi bile podlaga za smotrno in racionalno oblikovanje povezav posameznih dejavnosti.

NOVI POGOJI GOSPODARJENJA

Ob programiranju srednjeročnega gospodarskega razvoja v občini se je izhalo iz predpostavke, ki je imela za podlogo resolucijo o ekonomski politiki SRS in SFRJ, da se mora v dveh do treh letih dosegči normalna stabilizacija gospodarstva. Sedajni položaj kaže, da so vprašanja stabilizacije zahtevnejša, komplikacija in zelo zapletena.

V opazovanih zadnjih treh letih so bili nedvomno dosegeni dočeni rezultati, zlasti v omejevanju neugospodarskih investicij in osebne porabe, kar je bilo takrat ocenjevano kot glavni vir inflacije. Ob tem pa so začele delovati vse težje posledice stihijskega in neškladnega razvoja med investicijskimi naložbami in proizvodnjo surovin ter zmogljivostmi predelave. Celotno gospodarstvo je prihalo v splošno in težko krizo pomanjkanja električne energije. Ker ni bilo realnih in sistemsko vidnih programov srednjeročnega razvoja gospodarstva in širših družbenih političnih skupnosti, so se ob takšnem dogajanjem vse bolj krepile administrativne oblike reševanja ključnih regulatorjev, kot so cene, zunanjetrgovinski in devizni režim; toga, linearno zavirjalna politika tudi gospodarskih investicij celo za modernizacijo proizvodnje ob istočasnom prebijanju negospodarskih naložb in skratka, parcialno reševanje ekonomskih vprašanj na podlagi kritiznih situacij, lokalističnih prioritisk itd.

Družbeni porabnični določili, ki zadeva povezovanje med gospodarstvom in dejavnostmi posbenega družbenega pomena z

Cerknica dobiva iz dneva v dan novo podobo

nost. Proizvodnja je pogosto izkala izhode v formalnih spremembah assortimenta, da je dosegala višje cene in pogosto siromašila proizvode zaradi pritiska naraščajočih stroškov in obremenitev.

Ob takem razvoju se je zoževala poslovana iniciativa in tudi odgovornost gospodarskih organizacij za stabilizacijo in akumulativnost. Sporazumevanje o delitvi osebnih dohodkov, ki je v zadnjih letih doseglo v naši republiki solidno resnost, se je začelo zaradi neukrotljive inflacije sprevračati v limit, ki je povzročil resen padec življenjskega standarda. Logična posledica tega je bilo padanje realne rasti proizvodnje in produktivnosti, s tem pa je bila zastavljena žaga na vejo, na kateri sloni vsa naša družba.

Trendi ne dovolj učinkovitega obvladovanja gospodarskega razvoja v opazovanem obdobju so povzročili na splošno vrsto negativnih pojavov v notranjih sistemih gospodarskih organizacij, zlasti industrije. To velja v dokajni meri tudi za naše področje.

V celoti upravljen družbeni odpor in oster boj proti tehnokratizmu sta bila včasih pojmovana pospoljeno, kot da sta namenjena vsem strokovnim kadrom v delovnih organizacijah. To je vplivalo na pešanje njihove pripravljenosti zaplavati tudi proti toku z argumentarnimi predlogi, zlasti kadar je šlo za uveljavljanje modernejših načinov organizirnosti v poslovnem kompleksu in inovacij, katerim se pogosto zoperstavljajo zaostale miselnosti. Tendenca padanja se kaže tudi v pripravljenosti poslovnih tveganj, ki so brezpogojno nujni sestavni del tudi našega tržnega gospodarstva.

So primeri, ko so moderni pripomočki za obvladovanje poteka proizvodnje in sistem obvladovanja poslovnih ciklusov stagnirali, ob tem pa se aktivirale stare neposredne oblike vodenja prek mojsirov oziroma oddelekodvodij.

Takšna pojmovanja so nekje začela povzročati podcenjevanje nujne potrebe po tehnikih, inženirjih, ekonomistih itd. V tem pogledu tudi v gospodarstvu naše občine ne beležimo v opazovanem obdobju napredka oziroma celo relativni padec strokovnih delavcev. Konkretno stanje na tem področju, ki je kritično, bo pokazala posebna analiza izvrševanja programa kadrovske politike v občini Cerknica 1972—1976.

Spoj, ko se normalna in primarna prizadevanja za racionalnost in akumulacijo odmikajo glavni skrbi pokrivanja osebnih dohodkov, s čimer širši poslovni cilji blede na račun socialnih. V nekaterih delovnih organizacijah so popustili sistemi in mera nagrajevanja po individualnem učinku ter so prešli na ponostavljen in nestimulativen model nagrajevanja vseh zaposlenih po dosegenu proizvodnji. To vzbuja tendenco uravnilovke in vodi k manjši materialni zainteresiranosti in odgovornosti posameznika za produktivnejše in rentabilnejše gospodarjenje.

Tako v razpravah največ govorje o razlikah v prejemkih, ne pa o razlikah v delovnih prispevkih. Ceprav je res, da so vplivi

izven delovnih organizacij (zlasti zbirokratizirana politika cen in dajatev gospodarstva) pretežni pri oblikovanju dohodka, je tudi res, da so prisotni tudi pojavi predimenzioniranega pripisovanja vseh vzrokov za težave neurejenosti gospodarskega sistema. To negativno vpliva na delovno in poslovno mobilnost, povzroča pojav brezperspektivnosti, socialno negativnost in ustvarja občutek nemoči.

Organiziranost našega gospodarstva, zlasti v pogledu menjave blaga in dobrin z zunanjim svetom je bila razdrobljena in ne dovolj učinkovita. Ta ugotovitev je toliko pomembnejša ob upoštevanju dejstva, da je iztirila ustaljena stabilnost celotne ekonomske strukture kapitalističnega sveta, kar terja trdno organiziranost in akcijsko učinkovitost širokih kompleksov našega gospodarstva. Sprično tega je aktivnost zlasti vertikalne integriranosti naših gospodarskih organizacij v prepočasnom tempu. Tu je še vedno prisotno mnenje, da se integrira tisti, ki se mora, kar pa je v bistvu kratkovidna usmeritev.

Prav posledica velikih odstopanj od ciljev ekonomske politike v letih 1971 in 1972 je rodilo oprijemljivo spoznanje, da je treba sistem, v katerem je samoupravnost začela postajati cehovska in grupska podlaga za skoraj neomejeno moč in oblast raznih upravnih, trgovskih ter finančnih grup, čimprej in za vselej lej zavreči.

KAKO V PRIHODNJE

Ta odločitev je našla svoj končni izraz v novih ustanah. Ob tem pa je treba vedeti, da preobrazba in konsolidacija družbeno-ekonomskega sistema ni kratkotrajna stvar. Posledica takšnega ne-skladnega, nenačrtnega in samovoljnega obnašanja ter tudi zakenjenjenosti prevladovanja ozkih interesov nad splošnimi bo do še lep čas prisotne in povzročale nevšečnosti in težave. K menjavost tal za naš gospodarski položaj nesporno prispevata ne-skladje in nemir, ki je zajel mednarodne ekonomske tokove, zlasti v kapitalističnem svetu. Ta nemir ni slučajen niti kratkotrajen, saj ima vzroke v vse bolj zaostrenem ekonomsko-socialnem ne-skladju med razvitim in nerazvitim svetom. Kot družbena zakonitost je ta nemir usmerjen na dosegajo pravičnejše mednarodne delitve ostvarjene vrednosti in kar se ne bo dogajalo brez pretresov. Ker je naše gospodarstvo tudi sestavni del mednarodnega, bo to prizadevalo oziroma že zadeva tudi nas. Pomanjkanje in nenormalno podraževanje surovin in repromateriala že občutno pritiska na naše gospodarstvo. Težo tega problema pa sponiamo ob ugotovitvah, da je slovenska predelovalna industrija trenutno odvisna od uvoza ter materialov v višini dveh tretjin svojih potreb.

Ob vsem tem pa je vendarle treba nujno vzeti vsa ta dogajanja in pojave kot realno dejstvo, ki narekuje kritično, vendar objektivno analizo stanja in poslovne usmeritve ter mobiliziranja vseh človeških in fizičnih potencialov za pospešeno napredovanje. To velja za vsako delovno organizacijo in enako za

(Konec na 3. strani)

Nov program pohištva

Skoraj enoletno delo pri raziskavi trga, oblikovanju, pripravah dokumentacije, izdelavah vzorcev in testiranju le-teh dobiva svojo dokončno obliko. Lanska odločitev o spremembni oziroma pozitivni našega proizvodnega programa je vzporedno z delom pri snovanju novega programa zahtevala tudi vrsto koordiniranih akcij med nenormalno velikim povpraševanjem trga po pohištvi ter planiranjem proizvodnje. V času največje, vendar lahko rečemo, nepričakovane, umetno povzročene konjukture smo pričeli z ugašanjem starega in uvajanjem novega, pestrejšega proizvodnega programa.

Poglejmo novosti, ki prihajajo iz naših tovarn pohištva. Tovarna pohištva Cerknica je razširila

ro sprejetja. Tanja se je na trgu šele pojavila in bo po prvih ocenah kupcev dobro sprejeti. Sistem Dragica je še v proizvodnji, tako da bomo lahko dali prve realnejše ocene šele v prihodnjih mesecih. Ocene vzorcev, ki jih je dajala trgovska mreža, nam dajejo potrditev pravilne oblikovne — estetske izbire celotnega sistema Dragica.

Tovarna pohištva Martinjak je v masivnem pohištvu pričela s proizvodnjo stola Gregor ter z novima jedilniškima oziroma restavracijskima stoloma L 03 in L 04. Omenim naj tudi novo jedilno garnituro 8100, ki bo vsekar kor vnesla novost v naš jedilniški program. K tej garnituri bomo morali zagotoviti tudi ustrezno vitrino oziroma komodo. V ta-

z jelovo masivno fronto je plod kooperantskih odnosov s Tovarno lesnih izdelkov Stari trg. Zanimanje za tovrstne kuhinje je na domaćem, pa tudi na tujem trgu veliko, zato smo zagotovili za prodajo zadostne količine elementov. GAMA se bo pojavila na tržišču v začetku junija. Vega 74 bo prišla na tržišče za GAMA. Obe novi kuhinji odlikuje predvsem estetska in funkcionalna rešitev ter oprema elementov z vgrajenimi košaricami in podobnim.

Tovarna lesnih izdelkov Stari trg pripravlja nov stol Urban in razširja gruno drobnega pohištva za opremo predstob, kopalnic in savn.

Nova sedežna garnitura Detel

Izdelki iz poliuretana

V prvi fazi razvoja poliuretanskih izdelkov pri nas smo začeli zbirati strokovno literaturo v zvezi s proizvajalcji surovin, strojno opremo in tehnologijo. Navezali smo stike z najbolj znanimi firmami v Nemčiji, Avstriji in Italiji.

Celotno delo je zajemalo preučevanje tehnologije za izdelke iz trde integralne poliuretanske pene in mehke hladno kalupirane pene. Narejenih je bilo tudi nekaj izdelkov iz trde integralne poliuretanske pene (vrata kuhinjske omarice, vrata glasbenih omaric, opiralo za stol Larsen in čelo predala). Tako smo dobili osnovno znanje, ki nam je pomagalo pri izbiru stroja za vlivanje poliuretanskih komponent.

Kasnejše delo je pokazalo, da bi z dosedanjem opremo težko uspešno nadaljevali razvoj na področju trde integralne pene. Potrebna bi bila sredstva za nabavo nekaterih naprav. Zato smo se odločili, da pričenemo z izdelki iz mehke hladnokalupirane poliuretanske pene, katerih proizvodnja je manj zahtevna. Najomenim, da smo v relativno kratkem času obvladali najnajnježje znanje, predvsem pa kvalitetno izdelovanje kalupov iz epoksidne smole. Menili smo, da bi bilo nadaljnje eksperimentiranje izguba časa, zato smo se odločili za postopno proizvodnjo. Navezali smo stike z nekaterimi domačimi porabniki takšnih izdelkov. Vzorci, ki smo jih naredili, so bili na tržišču, kar zadeva kvaliteto, zelo dobro sprejeti. Tako je prišlo do podpisa pogodbе z Novolesom. Prva količina blazin je bila Novolesu odpromljena konec aprila letos.

Pokazalo se je, da so prostori v vzorčni delavnici za redno pro-

izvodnjo poliuretanskih blazin neprimerni. Zato smo iskali možnosti, da bi v okviru Bresta našli ustrezen prostor. Se najustreznejše možnosti za to so se pokazale v tovarni ivernih plošč, kjer so praktično neizkorisceni prostori v oddelku za izdelavo azbestnih plošč. Tako je v marcu TOZD tovarne ivernih plošč sklenila, da v svoji proizvodni program vključi tudi proizvodnjo izdelkov iz poliuretanske pene. Ta temeljna organizacija je prevzela tudi vse posle, ki so v zvezi s proizvodnjo in administracijo poliuretanskih izdelkov.

Obrat za proizvodnjo poliuretanskih blazin, katerega pripravlja Tovarna ivernih plošč, bo imel kapaciteto 500 blazin na izmeno in bo lahko zaposli 6 do 7 delavcev. Če se bo mehanična delavnica Tovarne pohištva Cerknica držala rokov za izdelavo in montažo opreme, bo proizvodnja poliuretanskih blazin v novem obdru kmalu stekla.

Ta proizvodnja nam bo dala realnejši prikaz stroškov in natančno porabo materiala. Poleg hitrejšega pridobivanja znanja in obvladovanja tovrstne tehnologije ne bomo ostali samo pri raziskovalnem delu, ampak se bomo lahko vključili v normalno proizvodnjo, v osvajanje tržišča, v spoznavanje sodobnih postopkov, materialov, cen, kalkulacij in podobno.

Da bo celotno delo na področju poliuretanskih izdelkov v prihodnje normalno in uspešno potekalo, je nujno, da vsi (komerciala, nabava, razvoj in TOZD TIP) prevzamemo svoj del odgovornosti in da še intenzivneje nadaljujemo z delom na tem področju.

A. Zidar

Ocena gospodarskih gibanj v občini

(Nadaljevanje z 2. strani)

družbene organe, ki so zadolženi za ekonomsko politiko. Pojavom neprizadetosti, počasnega reševanja problemov in bežanja od materialne resnice, ki vodi v zanesenjaštvo, se je treba odločno zooperstavljati.

Čeprav gibanje materialne proizvodnje in potrošnje v splošnem v zadnjih letih ne daje prav dobre ocene, predstavlja to obdobje zelo važno etapo vzpona na področju družbenih odnosov. Danes je dognano, da so bili ob visokem porastu proizvajalnih sil v zadnjem desetletju prav neskladni družbeni odnos glavnih vzrok tudi za ekonomske deformacije in stagnacijo nekaterih gospodarskih dejavnosti. Za to se povsem upravičeno ugotavlja, da se sedanjo ustavno ureditvijo vzpostavlja takšni družbeni odnosi, ki zanesljivo predstavljajo pogoje za nov stvarnejsi in dinamični družbeno-ekonomske razvoj.

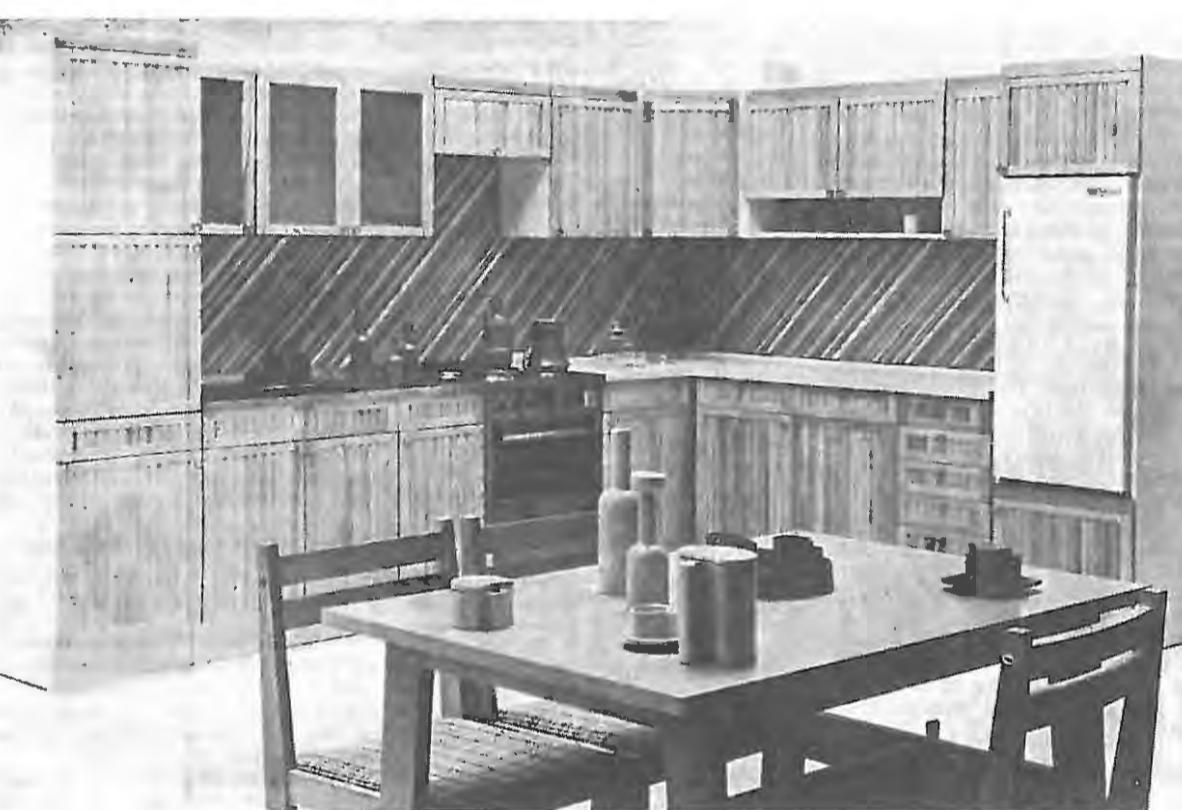
Vendar smo trenutno šele sredi dogajanja, kjer je potrebno s povsem konkretnejšimi pristopi in rezultati dosegati ter dokazati prednosti novega samoupravnega sistema. Za sam začetek je treba brezpogojno nujno pre-

usmeriti sedanje pretežno usmeritev s področja delitve na optimalno aktiviranje in vse občinske skrb za vse možne vire racionalne proizvodnje, organiziranega poslovanja, realne in učinkovite stimulacije ter na stopnjevanje produktivnosti dela. Mislimi, da je stabilizacija gospodarskih in družbenih odnosov možna brez prizadevanja in racionalnega obnašanja prav vseh, bi bila čista utopia.

Klub nekaterim pojavom, ki bodo morali nujno kopneti ob uveljavljanju novega sistema, je gospodarstvo v naši občini doseglo večino programiranih ciljev (razen investicijskih naložb) z rezultati, ki so v splošnem nad poprečnimi dosežki v SRS. Eden izmed glavnih vzrokov za to je v relativno velikih naložbah, ki so podvajile industrijske kapacitete v prejšnjem srednjoročnem obdobju.

— 0 —

Gradivo zatem obsega oceno dosežkov z gospodarskih dejavnosti v obdobju 1971/1973, glavne kazalce dosežkov gospodarstva v tem obdobju primerjalno s slovenskim gospodarstvom, pregled integracijskih in poslovnih povezav organizacij združenega dela ter pregled dosežkov v negospodarskih dejavnostih.

Novo iz Brestove proizvodnje — kuhinja GAMA

svoj assortiment izdelkov, saj poleg komponibilnega programa Dragica uvaja tudi tako imenovan korpusno pohištvo, regala Tanja in Katarina wenge. Jedilniški program smo obogatili z novo komodo in vitrino in mizama dveh dimenzijs.

Na tržišču sta bila Living — extra in Katarina wenge zelo dob-

petniškem programu imamo trenutno še najmanj novosti. Nov izdelek je Detel, ki je že na tržišču. V programu pa je nekaj novih modelov, ki bodo razširili naš assortiment.

Tovarna pohištva Stari trg je pripravila in pričela s proizvodnjo novih kuhinj. To sta modela GAMA in Vega 74. Kuhinja Gama

Novosti je precej. Assortiment je zelo širok, saj praktično zagotavlja opremo vseh stanovanjskih prostorov, zato bo potrebno tesno sodelovanje med vsemi proizvajalci — kooperanti, posebno pa še med proizvodnjo in terminskim planiranjem proizvodnje.

V. Harmel

Še ena novost: Komponibilni program Dragica

Petindvajset let zvesti Brestu

Cetrt stoletja, trdega, predanega dela za Brest, za ta del lepe Notranjske, veliko pomeni. Preveč, da bi se lahko povsem oddolžili le s sprejemom in z nagrado, z nekaj urami prijetnega skupnega srečanja. Prav zato bi radi v tej številki našega glasila s krajšimi pogovori vsaj bežno predstavili ljudi, ki so dobrošen del svojega življenja žrtvovali za Brestovo delovno skupnost.

Zal nam ni uspelo, da bi predstavili vse; nismo se uspeli pogovoriti s Slavkom ŠVIGLJEM in Stanetom CASERMANOM iz Tovarne ivernih plošč; predstavili ju bomo ob drugi priložnosti.

MILAN TROHA (TP Cerknica)

Jeseni leta 1959 sem se zaposlil pri sedanjem Brestu, takratnem Lesnoindustrijskem podjetju. To je bila moja prva zaposlitev, saj sem komaj teden prej prišel od vojakov, kjer sem služil tri leta. Moje prvo delovno mesto je bilo — glavnih delavcev pri štiristranskem skobeljnem stroju v zaborjni obrati II Cerknica. Tisti čas je bilo še težko dobiti zaposlitev, saj je bilo podjetje še zelo majhno v primerjavi s sedanjim Bre-

nje nudi čimveč sredstev svojim članom za izgradnjo lastnih stanovanj, ker je le-to neprecenljive vrednosti.

Kar zadeva medsebojne odnose v podjetju, ocenjujem, da so v redu. Mislim pa, da bi starejšim delavcem lahko nudili več priznanja, saj smo mnogi pustili pri podjetju svoje najboljše moći. Za prihodnje si želim predvsem zdravja, ki mi ga zadnji čas primanjkuje. Isto želim tudi vsem članom našega kolektiva.

S sprejema letosnjih »petindvajsetletnikov«

stom. Nič laže ni bilo dobiti stanovanje. Leto dni sem stanoval z več strankami v Rdečem kotičku. Leta 1950 sem se poročil in z velikim naporom dobil eno solo pri privatniku. V takem stanovanju sem živel s štiričlansko družino sedem let. Zatem sem dobil stanovanje v gasilskem domu, kjer sem bival vse do vselitve v svojo hišo leta 1970.

Iz zabojarne sem bil leta 1952 premeščen na Krajčeve žago. Tam sem bil vse do leta 1964 kot prvi delavec na robilniku in čelilniku. Med tem časom smo morali premagovati neštete težave, ki so mlajšim delavcem neznane. Tako smo morali na primer za določeno dobo ustaviti delo ene izmene, ker nismo imeli dovolj hladovine. Leta 1954 smo morali kot člani ostalih poslovnih enot pomagati pri obnovi Tovarne pohištva Martinjak, leta 1959 in 1960 pa pri izgradnji Tovarne pohištva Cerknica po požaru. Pri slednjem je bilo za delavce Krajčeve žage delo izredno naporno, saj smo v glavnem delali v vodi pri izkopu peska za nosilce. Ves čas obnove smo delali po deset do dvanaest ur dnevno. Veliko ur je bilo opravljenih brezplačno, samo da bi omogočili prizadetim delavcem čimprej redno zaposlitev.

Po ukiniti Krajčeve žago sem bil premeščen na Bazensko žago, kjer sem delal na robilniku vse do prekinitev proizvodnje. Od leta 1970 dalje pa sem zaposlen v masivni progi Tovarne pohištva Cerknica kot delavec na čelilniku.

Ves čas zaposlitve me spremljajo težave, kako na pošten način preživeti družino, kako zagotoviti otrokom normalno življenje. Ker sam izhajam iz revne družine, nisem nikoli mogel računati na kakšnokoli pomoč od doma. S prihranki od rednega dela pa je težko kaj napraviti. Verjetno ne bi nikoli imel lastnega stanovanja, če mi ne bi podjetje priskočilo na pomoč s kreditom za individualno izgradnjo. Želim, da podjetje tudi v prihod-

malno obratujejo. Omeniti moram, da so to protitlačne turbine, ki imajo pogoj: čim več tehnične pare rabi tovarna, več električne energije proizvedejo turbine.

Pri sodobnih kotlih je poleg goriva najvažnejša voda za napajanje parnih kotlov. Tudi ta pogoj ni bil v začetku v celoti izpolnjen. Po reklamacijah in težavah smo tudi to vprašanje rešili lansko poletje.

V kuriču smo imeli težave s pregrevanjem rešet, kar pa še ni povsem odpravljeno. Težave nastanejo pri kombiniranem kurjenju mazut, upihovanje (prah) in trda goriva (lesni odpadki). Kot kurjača me je motilo tudi to, da sem moral ves odpadni material dvigati na višino 90 centimetrov in šele nato izpustiti v kurič. Tudi ta težava je bila kraljica rešena s tem, da je bilo kuřišče predelan in žrelo zravnano z višino tal.

V moji petindvajsetletni zaposliti na delovnem mestu kurjača sem opravljalo to delo pri majhnih parnih kotlih z ročnim kurjenjem. Z uvedbo novih parnih strojev se je vse delo postavilo na glavo. Namesto lopate in železnega droga (širhakel) so sedaj prišla ravna tipkala, ročice, svečilke, signalne sirene in množica instrumentov. To mora biti vedno vse usklajeno, sicer naprava ne obratuje pravilno. S tem, ko je prišla, kakor se učeno reče, psihična obremenitev, bi mnogokrat najraje vse popustil in šel na drugo delovno mesto, da ne govorim o izmenah, nočnih urah, praznikih, nedeljah in podobnem.

Cas je prinesel svoje, jaz pa sem se navadil na nove stroje, stroji name in upam, da delam dobro v splošno zadovoljstvo. Poleg omjenjenih težav so še druge, ki jih s skupnimi močmi rešujemo.

ZOFIJA SEVER (TP Cerknica)

Še nikoli nisem sodelovala v organih upravljanja, čeprav ne bi odklonila sodelovanja, če bi bila pač izvoljena. Res pa je, da na raznih sestankih ne razpravljamo o problemih. V tovarni sem z delom in z medsebojnimi odnosi še kar zadovoljna.

Milan ŽAGAR (TP Stari trg)

Petindvajset let dela in življena v istem kolektivu je dokaj dolga doba. Kateri trenutki so bili zate najtežji in kateri najbolj prijetni?

»Reči moram, da med delom v tem kolektivu nisem imel kakšnih posebno težkih obdobjij, saj smo delali vse v približno enakih po-

gojih. Le nekaj me moti: po poteku sem kvalificiran mizar, vendar pa sedanj industrijski način proizvodnje moje kvalifikacije, pa tudi kvalifikacije nekaterih mojih sodelavcev ne prizna oziroma je ni nikjer opaziti.

Kljub temu, da delamo tako rekoč na tekočem traku, je na nekaterih delovnih mestih le potrebno širše znanje o načinu dela, pa tudi o poteku proizvodnje in njemih zahtev. Tega pa nekvalificirani delavec ne pozna in ga ne obvlada. Mislim, da bi morala biti razporeditev delavcev po delovnih mestih ustreznejša, tako da bi prišla do izraza tudi kvalifikacija.

Največje zadovoljstvo sem doživil vedno, kadar smo dobili kak nov stroj ali si postavili novo streho nad glavo ter izboljševali delovne pogoje.

Kljub izboljševanju delovnih pogojev pa čutim čedalje večjo medsebojno odutjenost med ljudimi. Zivelj smo v mnogo skromnejših pogojih, vendar so tedaj vladali bolj tovariški odnosi — mnogo več zaupanja je bilo med nami, razumevanja ter medsebojne pomoči.

Jože OŽBOLT (TP Stari trg)

Med delom v tem podjetju si bil tako rekoč že na vseh delovnih mestih v proizvodnji; na katere si bil najbolj zadovoljen?

»Menda sem opravljal res že vsa dela v proizvodnji — od izdelovanja ročnih vozičkov v prejšnjem kolarskem oddelku, to je bilo nekje okrog leta 1950, do pravila izdelkov, kjer delam sedaj.

Vsekakor sem najbolj zadovoljen na sedanjem delovnem mestu. Sem že med starejšimi delavci, večkrat me boljno noge, hitro sem utrujen. Sedanji tempo delu po momki bi skupaj z mlajšimi delavci le težko vzdržal. Sicer pa se nad delom in delovnimi mesti nisem nikoli pritoževal. Delal sem povsod, kamor sem bil razporejen, kolikor sem mogel.«

Franc ŽNIDARŠIČ (TP Stari trg)

Kakšne nepravilnosti ali posmehi v organizaciji generacij, ki letos slavi petindvajset let dela na Brestu, bi moral opisati marsikaj, pa bi kljub temu današnji mlajši rod nekatere stvari le težko razumel; pa naj-sibio to od magrajevanja po delu, pogojev dela, prehrane, zaščite delavca v delovnem razmerju in pri delu, možnosti za kasnejše izobraževanje — še bi lahko našteval. Vse te pridobitve mladi delavci premalo cenijo.

Zato naj bi se vsak mlad delavec, ki prvič nastopa delo, zavedal tega, da je vsak, ki ga delovna skupnost sprejme v svoje vrste, postal člen verige, kateri

(Konec na 5. strani)

Valentin MLAKAR (TP Stari trg)
Si zadovoljen z delom, ki ga opravljaš?

»Delam v vzorčni delavnici. Delo samo je zanimivo in pestro, vendar so težave v tem, da ga je včasih preveč, medtem ko ga večkrat tudi zmanjka. Teda me premeščajo po različnih delovnih mestih v proizvodnji, kjer je pač potreba. Premeščanje pa nobemu delavcu ni pogodu, tudi mani ne. Tu pa smo zato, da delamo.«

Ivan ZABUKOVEC (TP Stari trg)
Ce bi bil sedaj spet pred vprašanjem izbire dela in podjetja, bi se spet odločil za tako delo, kot ga opravljaš sedaj in v istem kolektivu?

»Vsekakor, saj drugega dela si skoraj ne znam predstavljati, čeprav bi se mu verjetno prav tako privabil. Isto velja za kolektiv, saj sem zrasel v njem in z njim. Kjer človek dela, tam se privadi delu in ljudem.«

Stanko PREVEC (TP Stari trg)
Med delom v tem podjetju si zgradil dom, ustvaril družino; česa pogrešaš, kaj te teži?

»Zadovoljen sem s tem, kar sem si ustvaril in srečen v krogu svoje družine. Tudi nad skrbjo podjetja do delavcev sem v glavnem zadovoljen, saj je ob pogojih, ki jih je imelo, nudilo svojim delavcem kar majveč. Veliko delavcev si je zgradilo lastne hiše, prepričan pa sem, da niti en delavec ne bi prišel do lastnega doma brez pomoči podjetja. Poleg stanovanjskih posojil smo bili deležni tudi raznih drugih pomoči — in prav je tako — saj je skrb podjetja za delavca med najvažnejšimi za njegovo počutje in socialno varnost ter pripadnost kolektivu.«

Franc MLAKAR (TP Stari trg)
Kakšni so bili tvoji napotki in posvetila delavcem, ki prvič nastopajo delo?

»Vprašanje, ki si mi ga zastavil, je nekoliko težko, še posebno zato, ker maj bi nanj odgovoril v nekaj besedah, pa tudi zato, ker bodo z mojim odgovorom nekateri prizadeti.

Če pomislim, kakšni so pogoji dela danes in kakšne je imela na začetku svoje zaposlitve generacija, ki letos slavi petindvajset let dela na Brestu, bi moral opisati marsikaj, pa bi kljub temu današnji mlajši rod nekatere stvari le težko razumel; pa naj-sibio to od magrajevanja po delu, pogojev dela, prehrane, zaščite delavca v delovnem razmerju in pri delu, možnosti za kasnejše izobraževanje — še bi lahko našteval. Vse te pridobitve mladi delavci premalo cenijo.

Zato naj bi se vsak mlad delavec, ki prvič nastopa delo, zavedal tega, da je vsak, ki ga delovna skupnost sprejme v svoje vrste, postal člen verige, kateri

Skupinski posnetek jubilantov — 25 let delavcev v Brestu

Novo v vrednotenju dela

PREHOD NA WORK FACTOR V TOVARNI POHIŠTVA CERKNICA

V zadnjih šestih mesecih smo na Brestu, zlasti pa v Tovarni pohištva Cerknica, zelo pogosto slišali izraz Work Factor. Izraz sam je bil nekaterim znan že prej, tudi pomen tega izraza smo delno poznali. Nismo pa poznali metode same, zato je potrebno, da najprej ugotovimo, kaj Work Factor sploh je. Work Factor je sistem-metoda, ki omogoča, da ugotavljamo poprečni človekov tempo pri delu. Sistem sam je orodje za merjenje človekovega dela, kar vnaša v našo miselnost bistveni preobrat.

Človekovo delo smo skušali merititi tudi že doslej, vendar z drugačnimi metodami, ki so bile mnogo manj zanesljive. Zaradi te nezanesljivosti so bile v preteklosti nenehne težave z normativi časa. Stopnja učinka je bila ocenjena subjektivno, zato je bila zanesljivost ali realnost normativov zelo vprašljiva. To je povzročalo med delavci zelo pogoste pritožbe, češ, ta delavec normo labko naredi, ta pa je ne more. Tako stanje in nezanesljivost pri normiranju sta povzročila pritiske na norme z obeh strani.

Delavci so stalno negovali, da so norme previšoke, analitiki časa pa so zaradi nezanesljivosti v normiranju in zaradi bojazni, da norma ne bo previšoka, navajali norme navzgor. Nazadnje je obvezala norma, ki ni bila ne kropne voda, bila je pač dogovorjena. Zato je bila tudi različna. Nekatere delavci so svojo normo opravili že v štirih urah, drugi pa so morali krepko delati vseh osem ur, pa je še niso dosegli.

Z uvedbo Work Factorja se to bistveno menja, ker je osnova enotna. Za gibe, korake, prenaranje in drugo je enak čas, pa naj ga opravlja Janez, Miha ali Pepe. Izhodišče za normiranje je torej enako za vse. Zato je kolica dela oblikovana na osnovi Work Factorja pravičnejša, kot je bilo klasično normiranje. Skozi pravičnejše normiranje pa pride tudi pravičnejše nagrajevanje.

Merjenju dela so priceli v zadnjem času posvečati več pozornosti tudi sindikati. Le z merjenim delom bomo lahko prišli do pravičnejše delitve nacionalnega dohodka, ne pa na osnovi kalkulativnih osebnih dohodkov, ki so že v osnovi sami napravili nemogoče razlike med panogami in znotraj panog samih. Merjenju dela bo treba torej v prihodnjem iz širših dimenzij posvetiti večjo skrb in ga postaviti na enoten imenovalec. To pa omogoča Work Factor sistem. To je tudi osnovni razlog, zakaj smo se na Brestu odločili za ta sistem.

Seveda se pri vsaki novi zadevi pojavljajo težave in se bodo tudi pri uvajanjem Work Factorja. Po razgovoru, ki smo ga imeli z delovno skupnostjo (z vsemi zaposlenimi) smo lahko optimisti. Delavci v sistem zaupajo. Na sestanku je bilo polno vprašanj in tudi pojasnil, tako da je sodelovanje med analitiki in delavci vzpostavljeno. Težave, ki se bodo pojavile, bomo odpravljali in upamo, da bomo v drugem polletju, ko naj bi bil Work Factor vpeljan na vsa delovna mesta, beležili mnogo boljše rezultate, kot smo jih doslej. To pa je želja vseh zaposlenih.

Vzporedno z uvajanjem Work Factor sistema smo vpeljali tudi novo vrednotenje zahtevnosti dela. Čeprav smo z osvajanjem analitične ocene delovnih mest na tem področju napredovali nekoliko bolj kot pri sistemu normiranja, pa vseeno sistem ni bil takoj popoln, kot je vrednotenje zahtevnosti dela, ki ga predlaže Biro za industrijski inženiring Iskre. Ta temelji na mnogo bolj poglobljenih kriterijih, kot je naša analitična ocena delovnih mest. V tem sestavku nimam namena podrobnejše obdelati sistema vrednotenja zahtevnosti dela, ker je to daljša in posebna tema. Tudi ne vem, če jo dovolj poznam, da bi o njej labko bolj kvalificirano razpravljal. Omenim naj le, da vrednotenje zahtevnosti dela temelji na petih osnovnih zahtevah:

- strokovnost,
- odgovornost,

— napor,

— vpliv okolice,

— stik z drugimi.

Vsaka od teh zahtev pa se deli:

Strokovnost:

- za izvedbo naloge je potreben izobrazba,
- za izvedbo naloge je potrebljeno izkuštno,
- za izvedbo naloge sta potreben samostojnost in iznajdljivost,
- za izvedbo naloge je potrebljena telesna okretnost.

Odgovornost:

- v nalogi je zajeta ekonomika odgovornosti,
- v nalogi je zajeta odgovornost za delo drugih,
- v nalogi je zajeta odgovornost za varnost drugih.

Napor:

- naloga povzroča živčni napor,
- naloga povzroča umski napor,
- naloga povzroča telesni napor.

Vpliv okolice, delovni pogoji:

- nesnaga otežuje nalogo,
- prah otežuje nalogo,
- olje otežuje nalogo,
- toploota otežuje nalogo,
- vlaga otežuje nalogo,
- plini otežuje nalogo,
- ropot otežuje nalogo,
- sunki otežuje nalogo,
- svetloba otežuje nalogo,
- prehlad otežuje nalogo,
- obleka otežuje nalogo,
- poškodbe otežujejo nalogo.

Stik z drugimi pri izpolnjevanju naloge:

- sodelovanje otežuje nalogo,
- usmerjanje otežuje nalogo.

Na osnovi teh zahtev sledi opis delovnega mesta. Vsaka od teh zahtev pa dobi svojo točkovno vrednost. Poleg časa — norme se ocenjuje še izvajalčeva učinkovitost. To je nekaj podobnega, kot je bila naša osebna ocena, le da je ta metoda mnogo bolj natančna in velja za vse in ni omejena na 15 odstotkov udeležencev, kot je naša.

Več o sami metodi vrednotenja zahtevnosti dela bi bilo treba spregovoriti v posebnem sestavku in s primerom, kako to vrednotenje poteka.

Ce bomo obe metodi znali do sledno uporabljati, potem upam, da rezultati in koristi ne bodo izostali.

T. Kebe

Iskanje novih oblik za delitev dohodka

PRED NOVIM SPORAZUMOM O DELITVI DOHODKA IN OSEBNIH DOHODKOV

S samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo se so temeljne organizacije obvezale, da se bodo s posebnim samoupravnim sporazumom dogovorile o natančnejših enotnih in specifičnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka, o delitve sredstev za osebne dohodke ter o ostalih osebnih prejemkih.

Dohodek, dosežen v temeljni organizaciji združenega dela, je materialna osnova za pravico delavcev, da odločajo o pogojih svojega dela in o delitvi dohodka ter da pridobivajo osebni dohodek. Pridobivanje dohodka mora do sledno temeljiti na delu in na njegovih rezultatih. S celotnim dohodom morajo razpolagati in o njegovi delitvi in uporabi odločati le združeni delavci v temeljnih organizacijah združenega dela. Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela razporejajo dohodek v celoti, ne le del, ki ostane delovnemu kolektivu, temveč tudi dohodek, ki se namensko zdržuje na ravni občine, v interesnih skupnostih in drugod. Delavci se sporazumevajo o razporejanju dohodka in o delitvi osebnih dohodkov v dejavnosti in po območjih. Samoupravni sporazumi lesne industrije je bil pred kratkim sprejet. V naslednjih mesecih pa bo v razpravi območni samoupravni sporazum o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov.

Ustavna določila, pa tudi samoupravne sporazume v dejavnosti in območju moramo uveljaviti tudi v našem sporazumu o delitvi dohodka in osebnega dohodka. Sele, ko bodo ta določila sprejeta in prilagojena našim razmeram, jih bomo lahko uporabljali.

Sindikalna lista in dopolnitvena samoupravna sporazuma lesne industrije sta bili pred sprejmom v razpravi, objavljeni sta bili tudi v 78. številki Brestovega obzornika.

V našem sporazumu bomo moralni opredeliti predvsem tista določila, ki so v teh dokumentih

okvirna. Osebni dohodek in skupna poraba sta odvisna od delavčevega prispevka k temu celotnemu dohodku iz vlaganj živega in minulega dela. Za kolikšen delež in za katere oblike osebnega dohodka se bomo dogovorili, je odvisno od interesov delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela. Tak primer so prav vrednotenja delovnih izkušenj in stalnosti. V samoupravnem sporazumu lesne industrije je določen samo največji odstotek čistega mesečnega osebnega dohodka. Pri določanju meril bomo moralni izhajati iz ustvarjenega dohodka. Kolikor več bomo namenili za posamezne vrste nagrajevanja, dodatke in podobno, toliko manjša pa osnova za vrednotenje živega dela in obratno.

V sporazumu se bomo moralni še posebno dogovoriti o enotnih merilih pri ocenjevanju delovnih mest, o merilih oziroma sistemih posebnega nagrajevanja, normiranja in drugem.

Ob pripravi in sprejemu sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov je nujno, da sodelujejo vsi delavci, posebno pa komisije za osebne dohodke in pooblaščeni delegati TOZD. Menim, da je od aktivnosti v celotnem procesu samoupravnega sporazumevanja odvisno, ali bo naš sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov vseboval vsa tista določila, ki so nujno potrebna, da bomo uresničili načelo plačila po delu, solidarnost, pa tudi ustreznost družbeno reprodukcijo.

J. Hren

Prisrčno vzdušje na srečanju jubilantov v TP Cerknica

PETINDVAJSET LET ZVESTI BRESTU

Nadaljevanje s 4. strani je bil potreben; kajti veriga brez enega člena ne predstavlja več celote, da v kolektivu vladata red in disciplina, katere se morajo držati vsi zaposleni. Pri tem naj navedem kar primer, ki je še vedno pojavlja: delavec gre k zdravniku mimo tovarne, prav tako nazaj, zdravnik mu odobri bolniški stalež. Kljub temu so nekateri delavci tako brezbrizni, da o tem ne obvestijo niti svojega nadrejenega. Kaj je posledica tega, je vsakemu jasno: delovno mesto ostane nezasedeno, manjša proizvodnja in neizpolnjen plan, ki je že tako do skrajnosti napet.

Redu, s katerim je pogojeno tudi varčevanje v vsakem kolektivu, in odnosu do dela bi moralni prav tako posvečati več pozornosti. Pri tem naj omenim samo nekaj primerov, ki me največkrat spravijo v slabo voljo: poglejmo kupe izmečkov (škarta), ki nastanejo zaradi površnega dela ali nepravilne manipulacije z izdelki! To je nekaj poraznega. Zato naj bi se vsak zaposleni ne zanimal samo za to, kakšen bo njegov zaslужek, temveč bi moral tudi pomisliti, kaj in kako je delal, kakšno škodo je povzročil s svojim brezbriznim delom, pa ne samo družbi, tudi kolektivu, v katerem dela, in sebi. Kar se tiče reda, bi opozoril še na nekaj, kar daje prizadetemu zelo slabo sliko o njegovih vzgojih; v mislih imam ostanke hrane (predvsem kruha), ki ga človek vidi razmetanega vsepotovod. Pri tem so starejši delavci v glavnem izvzeti, pa tudi večina mlajših — je pa vsekakor precej delavcev, ki te osnovne človeške dobrine ne spoštujejo — mislim, pa, da tak človek ni sposoben spoštovati ničesar.

Kar se tiče marljivosti pri delu, mislim, da je pri mlajših delavcih vsekakor zadovoljiva, ni pa zadovoljiva urejenost okolja delovnega mesta. Sicer pa to vrsto navade mlajši delavci pridobivajo od starejših. Pri tem mislim na različne materiale, ki ležijo po tleh, kot so vijaki, ročaji, kosi opremljeni iverice, spone — skratka ves material, ki ga uporabljamo. Ko pa se zatevata, da se delovno mesto spravi v red, tedaj delavec takoj zahiteva, da se mu za to prizna doloden čas režijskega dela, čeprav je to delo sam povzročil.

Prav tako me moti prepogosto zapuščanje delovnega mesta. Mislim, da se nekateri delavci kar prehitro »vzvijo« v kolektivu, saj jih je pogosto videti za pulzom v menzi, pa najsišo za to potreba ali ne. Morda je temu vzrok tudi to, da je pijača v menzi cenejša kot v avtomatih v proizvodnih oddelkih, čeprav bi moralno biti obratno. S tem bi se vsekakor izogniti zadrževanju v

menzi, pa tudi osebje menze bi se s tem razbremnilo, saj ima brez točenja pijač dovolj dela.

Ob koncu bi želel povedati mladim samo še to, da uživajo sadove starejše generacije, ki je bila v marsičem prikrajšana. Pri odnosu do dela naj vedo, da predstavlja vsak, še tako majhen in na videz nepomemben predmet, ki se ga po malomarnosti poškoduje ali zavrije, denar, od katerega smo vsi zaposleni odvisni, da z redom in disciplino zvišujemo produktivnost in stabilnost podjetja, da s spoštovanjem med so-delavci zboljšujemo enotnost in trdnost našega kolektiva.

Ce se bodo vsi mladi delavci, ki so pred kratkim prišli med nas in bodo še prihajali novi, zavedali pridobitev svojih predhodnikov ter bodo to pridobitev in odnose razvijali še naprej, potem bo mladina upravičila zaupanje, saj je mladina temelj naše socialistične samoupravne družbe.

Mara KEBE (Skupne dejavnosti)

— Vaši lepi in težki spomini med petindvajsetletnim delom na Brestu?

— Lepo je bilo, ko smo po požaru v Tovarni pohištva Cerknica tovarno spet obnovili in zgradili še lepo in še modernejšo, saj smo na pogorišču mislili, da tovarne v Cerknici ne bo nikoli več. Pri obnovi smo pomagali in delali prav vsi, brez razlike. In ko je tovarna spet začela obratovati, smo se oddahnili, saj nam je bil spet zagotovljen kos kruha v domačem kraju.

— Kako se po vašem mnenju zaposlena žena lahko vključuje v družbeno-politično delo v podjetju in krajevni skupnosti?

— Zaposleni ženi ostane za vključevanje v družbeno-politično delo bodisi v podjetju ali pa v krajevnih skupnostih zelo malo časa. Pa tudi sicer imajo moški vedno in povsod pri tem prednost, saj imajo za tako delo veliko več časa. Toda, če je žena za družbeno-politično delo zainteresirana, tudi to zmora. Zadnja leta gre na Brestu tudi v tem pogledu na bolje, saj je bilo pri zadnjih volitvah kar precej žensk izvoljenih v organe upravljanja. To kaže, da nam delavci Bresta zaupajo, da smo tudi ženske sposobne, klijub dvojni obremenitvi — v službi in domu, aktivno sodelovati v organih upravljanja.

— Vaše želje za prihodnost?

— Želim si zdravja in zadovoljstva doma, v družini, uspehov in dobrega počutja na delovnem mestu in pa da bi vladal mir v svetu. Naša generacija, ki je preživelu zadnjo vojno, si želi življenja v miru, saj so vojna in grozote preveč hude in strašne.

Razgovor so pripravili S. Bogovčič, J. Klančar in F. Mlakar.

OB 50. OBLETNICI ZLOMA ORJUNE

1. junija bo v Trbovljah osrednja proslava slovenskega delavstva, posvečena 50. obletnici zgodovinskega spopada slovenskega delavstva s fašistično organizacijo Orjuno.

Obletnica zloma Orjune bo imela vseslovenski in jugoslovenski značaj — spomin na pomemben dogodek našega boja proti fašističnim silam. Glede na to se bodo na proslavi zbrali delavci iz vseh naših krajev. Predvidoma bo iz cerkniške občine 80 udeležencev.

Lepo priznanje Brestu

UDELEŽENCI KONGRESA EVROPSKE UNIJE ZA POHIŠTVO V BRESTU

UEA (Evropska unija za pohištvo) je edino mednarodno združenje evropskih proizvajalcev pohištva. Ustanovljena je bila pred petindvajsetimi leti in šteje danes dvanaest članic: Avstrija, Belgija, Danska, Francija, Velika Britanija, Italija, Norveška, Švedska, Nizozemska, ZR Nemčija, Španija in Jugoslavija. Jugoslavija je bila sprejeta v unijo leta 1971 na kongresu v Malmöju. Unija je strokovno združenje in kot taka ima začrtane načelne smernice in cilje.

Nekaj glavnih nalog pa bi bilo:

- obramba splošnih interesov evropskih izdelovalcev pohištva,
- skrb za stalno povezavo in sodelovanje med strokovnimi združenji,
- unija ugotavlja, predlaga in izvaja strokvene študije s področja pohištvene industrije,
- unija naj bi predlagala vladam sklepe narodnih in mednarodnih strokovnih organizacij ter te sklepe branila.

Jugoslavija ima interes in pojoce za članstvo ter za delo v tej uniji, saj je pohištvena industrija močna panoga in smo tudi znani izvozniki pohištva. Posebej slovenska lesna industrija je zelo razvita, izvoz pa predstavlja blizu 40 odstotkov celotne proizvodnje.

Znano pa je, da naša industrija pohištva ne dosega takšnih rezultatov, kot bi jih bilo pričakovati. Vzrok je več, nekaj pa bi jih skušal prikazati:

- neorganizacija oziroma ne-specializacija tovarn pohištva in s tem slabše izkorisčanje kapacitet, preslabo razvita ostala industrija (industrija lakov, okova, pohištvenega blaga, plošč itd.), šibka oblikovalska služba,

- pri samem izvozu neenoten nastop na zunanjem trgu, namisljena slaba kvaliteta jugoslovanskega pohištva in na splošno nepoznavanje jugoslovanske industrije pohištva in njenih možnosti.

Letošnji jubilejni 25. kongres UEA bo v Ljubljani od 30. maja do 3. junija.

Samo članstvo v tej uniji in zaupanje organizacije jubilejnega kongresa Jugoslaviji oziroma slovenskemu Poslovnuemu združenju LES pomeni visoko priznanje naši pohištveni industriji in bo velika uveljavitev le-te, saj bodo

na kongresu sodelovali najvidnejši strokovnjaki dežel članic.

Osnovna kongresna tema ima naslov: »Naši problemi: strukture, proizvodne kapacitete in perspektive pohištvene industrije v Evropi«. Temo bo obravnavalo osem strokovnih poročevalcev, iz Jugoslavije Lojze Leb, dipl. oec., Slovenijales.

Tema je zelo aktualna, kajti svetovna energetska in surovinska

kriza zmanjšuje konjunkturo, kar postavlja pohištveno industrijo pred vrsto težav. Med kongresom bo zasedal tudi generalni svet unije.

Zadnji dan (3. junija) bodo imeli udeleženci strokovno ekskurzijo v Meblo in Brest. Ta obisk povečuje ugled naše tovarne v evropskem merilu. M. Geršak

Nadomestila po novem

Republiški sekretariat za delo je 26. aprila na podlagi zakona o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev na osebne dohodek delavcev lesne industrije sprejel samoupravni sporazum s spremembami in dopolnitvami, ki se manašajo na določila »sindikalne liste«. Med najvažnejšimi spremembami bi omenili predvsem naslednje:

Regres za hrano znaša 100,00 din na delavca mesečno, za razliko od prejšnjih 60,00 din.

Znesek nadomestila osebnega dohodka za čas bolezni do 30 dni ne sme biti nižji od 90 % mesečnega neto osebnega dohodka delavca. Osnova za izplačilo je izplačani osebni dohodek v preteklem letu. Po 30 dneh bolezni znaša nadomestilo po veljavnih predpisih za socijalno-zdravstveno zavarovanje.

Dnevnice se po novih določilih do osem ur ne obračunavajo, od 8 do 12 ur znaša dnevница 80,00 din, od 12 ur dalje pa 120,00 din. Stroški prenočevanja na podlagi računa se šrigejo največ do 130,00 din. S. Zidar

Novo v delavski restavraciji

27. maja je bil posvet o vprašanjih družbene prehrane na Brestu. Na posvetu so sodelovali direktorji in tajniki temeljnih organizacij skupnih dejavnosti ter predstavniki koordinacijskega odbora sindikata podjetja.

Na posvetu so razpravljali o sedanjosti organiziranosti družbene prehrane ter predvsem o tem, kako naj bi bila organizirana v prihodnje.

Sprejeta so bila naslednja stališča, o katerih naj bi dokončno sklepali samoupravni organi TOZD in Skupnih dejavnosti.

- uvede naj se enotni jedilnik malic za vse TOZD in SD;
- kvaliteta in izbor malic se mora izboljšati, po kalorični vrednosti pa ustrezati srednjemu kosišu;
- v kuhinji Tovarne pohištva Cerknica naj se uvede topla matica tudi za nočne izmene in ob sobotah;
- malice naj bi bile brezplačne;
- z osvežilnimi pičičami in skavo se v točilnicah streže samo v času malic;
- posveti naj se večja skrb higieni in opremljenosti, da bodo imeli abonentji boljše počutje ob odmoru in malici;
- med delovnim časom naj se uvede postrežba z osvežilnimi pičičami in kavami po oddelkih, vsaj dvakrat v delovni izmenni;
- ustanoviti je treba svet abonentov, da bo spremjal in reševal vprašanja družbene prehrane.

Vsa sprejeta stališča naj bi uvedli postopoma do 30. junija letos.

E. LAH

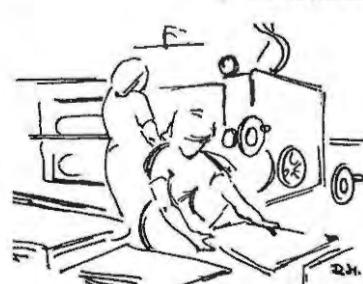
NOVE CENE AVTOBUSNIH PREVOZOV

S 25. aprilom letos so se spremene potniške tarife v linijskem prometu na podlagi soglasja Zavoda SR Slovenije za cene, št. 38/5-27/74 z dne 17. 4. 1974 prečno za 14,2 %.

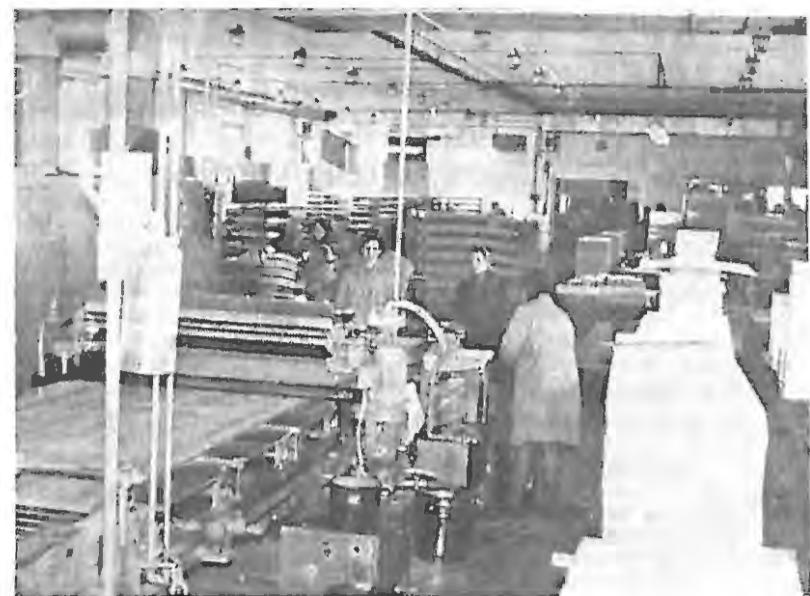
S tem v zvezi nas SAP obvešča, da bo njihovo podjetje spremeno cene prevoznim storitvam, ki jih opravlja za naše potrebe, za 14,2 % z veljavnostjo od 1. maja 1974.

Podjetje SAP nam bo poslalo ustrezeni sporazum v podpis.

J. KLANCAR

JUBILEJ V POGONSKEM SERVISU. Odkar deluje nova energetska postaja v TP Cerknica, so proizvedli že 2 milijona kilovatnih ur. Delovni uspehi so posebej proslavili

Iz Tovarne pohištva Cerknica

Pravilna prehrana - boljše zdravje

Že samo dejstvo, da si je svetovna zdravstvena organizacija za geslo letošnjega dneva zdravja — 7. aprila spet izbrala temo o prehrani (Pravilna prehrana — boljše zdravje), nam govori o tem, koliko pozornosti posveča temu vprašanju. Prvič si je izbrala temo o prehrani leta 1957, in sicer »Prehrana in zdravje«, nato še leta 1963 »Lakota, bolezen mlinovov.«

Ob letošnji temi ne gre toliko za količinsko stanje hrane, ampak za njen pravilni sestav.

V večjem delu sveta sta zelo razširjeni nepravilna prehranjenost in nedohranjenost. Bolezni zaradi pomanjkanja hrane zahtevajo številne žrtve, poleg tega pa slaba prehrana zmanjšuje obrambno sposobnost organizma proti infekcijam, zlasti pri otrocih. Tudi preobilno hranjenje in napačna izbiro živil prispevata svoj delež k stalnemu naraščanju presnovnih motenj ter bolezni srca in ožilja in tako kljub zadostni prehranjenosti skrajšuje življensko dobo.

V nekaterih delih sveta in tudi pri nas je pereče vprašanje onesnaževanje živil, kar povzroča zastupitev s hrano. To pa ima lahko resne posledice za zdravje. Zastrupitev povzročajo snovi, ki jih rabimo za zatirjanje škodljivcev, nedovoljeni dodatki jedem, nedovoljena barvila in ne nazadnje se hrana pri nepravilni prehrani delavci v vskladiščenju okuži z bolezenskimi klicami, ki povzročajo določene bolezni. Živila dostikrat napravijo dolgo pot od proizvajalca do potrošnika.

V zadnjih nekaj desetletjih se je način prehranjevanja zelo spremenil, posebno zaradi spremenjenega načina življencev, dela in večje zaposlenosti žena. Vse večja zaposlitev žena zahteva od industrije in trgovine večjo količino živil, ki se dajo hitro praviti ali pa so že na pol pravljena.

Poglejmo, kakšna je naša prehrana in katere so glavne napake v našem načinu prehranjevanja. Hrana pri nas sicer kalorično ustrezza. Tisti, ki opravljajo najtežja fizična dela, izravnava svoj kalorični primanjkljaj in slabu časovno razporeditev obrokov z obrokom na delovnem mestu. Preveč kalorij pa sprejemajo ljudje, ki opravljajo lahko delo. Narašča predvsem poraba maščob in ogljikovih hidratov, upada pa poraba žita in krompirja, posebno pa še beljakovin. Poraba slednjih sicer zadošča, vendar je posebno nizka pri prebivalstvu z nižjimi osebnimi dohodki in pri večjem številu družinskih članov. Morda je tako tudi zaradi slabih prehrabnih navad. Podobno, kar velja za živalske beljakovine, velja tudi za nekatere vitamine in minerale, ki jih še ni v naši prehrani v pravšnjih količinah. Premalo uži-

vamo mleka, ki vsebuje pomembne beljakovine, kalcij in vitamine. S porabo mleka smo na dnu evropske lestvice. Posebno pozornost moramo posvečati obrokom družbene prehrane. Obroki so sicer dovolj obilni, a so lani prepozno in jim primanjkuje zaščitne hrane (meso, zelenjava, sade in mlečni izdelki).

Zelo je razširjena tudi slaba navada, da precej zaposlenih (okrog 60 odstotkov) pred odhodom na delo ne zajtrkuje. Delavci popijejo pred začetkom dela le kako žgano alkoholno pičajo ali morda na hitro črno kavo. Tudi pri tistih, ki sicer zajtrkujejo, zajtrk ne presega 100 do 200 kalorij, medtem ko naj bi prvi jutranji obrok vseboval vsaj 400 do 500 kalorij. Tak način prehrane negativno vpliva na delovno storilnost, kajti ta po prihodu na delo ne narašča, kot bi pričakovali, ampak naraste še po malici.

Pri pomanjkljivi hrani opažamo večjo dovozetnost za obolenja. V Sloveniji je v nekaterih predelih tudi okrog 20 odstotkov slab prehranjenih otrok. Pretirana prehranjenost otrok (posebno z maščobami in ogljikovimi hidratimi) pa deluje negativno na njihovo telesno kondicijo.

Pri sestavljanju posameznih obrokov bi morali upoštevati razliko v starosti, spolu in kakšna je delavčeva telesna oziroma duševna obremenitev.

Na podlagi statističnih podatkov vemo, da je lahko delavec z osebnimi dohodki 1800 do 1900 din mesečno kupil samo polovico celotne potrošnje štiričlanske družine. Lahko pa samo domnevamo, kako se prehranjuje enako številna družina z 1600 din mesečnega dohodka; takih družin je bilo septembra 1972 okrog 40 odstotkov od vseh zaposlenih delavcev v družbenem sektorju.

Vpliv nepravilne prehrane na delazmožnost, poškodbe in odštonosti z dela je težko oceniti, gotovo pa je, da ta vpliv ni tako majhen.

Sklepamo lahko, da prehrana kljub izboljšanju ne ustreza, kar se negativno kaže na zdravstvenem stanju prebivalstva. Izboljšanje prehrane ni v rokah samo zdravstvene službe, ampak je odvisna od celega niza drugih dejavnikov.

dr. A. Šmalc

Novi organi občinske skupščine

29. APRILA 1974 SO SE NA SVOJI PRVI SEJI ZBRALI ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI, ZBOR ZDRUŽENEGA DELA IN DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR SKUPSCINE CERKNICA.

PRVA SEJA JE BILA V CELOTI POSVEĆENA KONSTITUIRANJU OBCINSKE SKUPSCINE TER VOLITVAM FUNKCIONARJEV OBCINSKE SKUPSCINE IN SIRŠIH DRUŽBENOPOLITIČNIH SKUPNOSTI. VSE PREDLOGE ZA FUNKCIONARJE OBCINSKE SKUPSCINE JE PRIPRAVILA OBCINSKA KONFERENCA SZDL IN NJENI ORGANI.

Za predsednika skupščine občine Cerknica je bil izvoljen tovariš Slavko Tornič, dipl. oec., direktor Komunalno stanovanjskega podjetja Cerknica. Od 87 delegatov vseh treh zbroov je zanj glasovalo 81 delegatov. Za podpredsednika skupščine je bil izvoljen tovariš Franc Kovač; zanj je glasovalo 83 delegatov. Oba sta delegata družbenopolitičnega zobra in bosta svojo dolžnost opravljala amatersko.

Na seji so zbori izvolili tudi izvršni svet skupščine občine Cerknica, obenem pa so bili imenovani tudi predstojniki upravnih organov. Člani izvršnega sveta so:

1. Janez Pakiž, predsednik izvršnega sveta,
2. Silvester Rot, dipl. inž. — član, načelnik oddelka za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve,
3. Ludvik Lavrič, član, načelnik davčne uprave,
4. Leon Razdrih, član, načelnik oddelka za splošne zadeve in občno upravo,
5. Fikret Mehadič, član, načelnik oddelka za narodno obrambo,
6. Slavko Hren, član, načelnik oddelka za notranje zadeve,
7. Franc Strle, član, za področje družbenopolitičnega sistema in samoupravne organiziranosti v občini,
8. Tone Urbas, dipl. pravnik, član, sekretar izvršnega sveta.

Skupščina je potrdila tudi resor gospodarstva v izvršnem svetu, vendar na tej seji član izvršnega sveta in načelnik oddelka za gospodarstvo in finance še ni bil imenovan.

Zbori so imenovali tudi komisijo za kadrovsko politiko v servisu:

1. Franc Zigmund, Brest, Cerknica,
2. Srečo Lončar, Kovind, Unec
3. Rado Ponikvar, Novolit, Nova vas,
4. Franc Mlakar, Brest, TOZD TP Stari trg,
5. Božo Levec, Brest, Cerknica,
6. Rado Hlebec, osnovna šola Cerknica,
7. Cilka Zrimšek, Kovinoplastika, Lož,

Poleg tega so tovariše Janeza Meleta iz Cerknice, Franca Skrabca iz Nove vasi in Franca Kovača iz Iga vasi pooblastili za sklepajanje zakonskih zvez v občini Cerknica.

Vsi trije zbori so izvolili tudi enajstčlansko skupino delegatov, ki bo imela vse pristojnosti v zvezi z delegiranjem delegata v zbor občin SR Slovenije, v katerem ima vsaka občinska skupščina v Sloveniji eno delegatsko mesto. V tej skupini so:

1. Tone Kebe, Brest, TP Cerknica,
2. Slavko Tornič, Komunalno stanovanjsko podjetje Cerknica,
3. Edo Lenarčič, občinski sindikalni svet Cerknica,
4. Janez Praprotnik, osnovna šola Nova vas,
5. Andrej Silc, Žerovnica,
6. Alojz Kraševci, Kovinoplastika, Lož,
7. Jožica Kovačič, osnovna šola Cerknica,
8. Franc Kavčič, TOZD Kartonaza, Rakek,
9. Sašo Miler, SGP Gradišče, Cerknica,
10. Marko Žnidaršič, Kovinoplastika, Lož,
11. Jože Mrak, TOZD gozdarsvo, Cerknica.

Zbor združenega dela je izvolil še delegate za skupine delegatov, ki delegirajo delegate v

zbor združenega dela skupščine SR Slovenije, in sicer:

- za področje gospodarstva:
- 1. Franc Hvala, SD Brest, Cerknica,
- 2. Franc Urbas, Kovinoplastika, Lož,
- 3. Niko Zalar, Slovenijales Jelka, Begunje,
- 4. Jože Šepc, Brest, TP Stari trg,
- 5. Jože Avsec, kmetijska zadružna, Cerknica;
- prosvetnokulturno področje:
- 1. Majda Lenarčič, osnovna šola, Rakek,
- 2. Marija Hlebec, osnovna šola, Cerknica;
- socialno zdravstveno področje:
- 1. dr. Irena Vengust, zdravstveni dom, Cerknica,
- 2. Francka Janežič, zdravstveni dom, Cerknica;
- za področje kmetijske dejavnosti:
- 1. Janez Avsec, Gornje Jezero,
- 2. Matija Marinček, Veliki vrh,

3. Stane Modic, Cerknica;
— za področje obrtnih in drugih dejavnosti:

1. Vinko Brezec, Rakek,
2. Franc Mlakar, Lož;
- za področje delovnih skupnosti državnih in drugih organov:

1. Ivanka Udovič, SDK Rakek,
2. Nada Harmel, Zavod za zaposlovanje, Cerknica.

Pristojni zbori so izvolili tudi predsednike in podpredsednike zbrov, in sicer:

1. Franc Tavželj, predsednik družbenopolitičnega zobra,
2. Janez Praprotnik, podpredsednik družbenopolitičnega zobra,
3. Franc Hvala, predsednik zobra združenega dela,
4. Jože Šepc, podpredsednik zobra združenega dela,
5. Janez Mele, podpredsednik zobra krajevnih skupnosti,
6. Tone Plos, predsednik zobra krajevnih skupnosti.

Na skupni seji so zbori glasovali še o članih predsedstva SR Slovenije in o listih kandidatov za deležne v zbor zvezne skupščine, družbenopolitični zbor občinske skupščine pa je volil še deležne družbenopolitične zbrane skupščine SR Slovenije.

T. Urbas

Letovanje šolske mladine

Kakor vsako leto doslej bo občinski odbor Rdečega križa tudi letos — to pot samostojno, prej pa v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine občine Cerknica — organiziral letovanje šolskih otrok na morju.

V mladinsko okrevališče Debeli rtic pri Ankaranu nameravamo letos poslati okoli 115 šolskih otrok, in sicer v dveh skupinah. Prva skupina 60 otrok bo letovala od 20. julija do 3. avgusta, druga pa v drugi polovici avgusta. Izbrali smo ta čas, ker mislimo, da bomo tedaj imeli najugodnejše vreme.

Prijave za letovanje bo občinski odbor Rdečega križa zbiral prek osnovnih šol v občini, kjer se bodo otroci prijavljali po posebnem razpisu. Tudi letos bomo v sodelovanju z zdravstveno službo opravili zdravniške pregledne, da bi s pomočjo teh pregledov in predlogov dispanzerjev za šolske otroke izbrali najpotrebitnejše. S sodelovanjem socijalnih služb v občini ter krajevnih organizacij bomo tudi skušali

izmed prijavljenih zbrati še tiste, za katere vemo, da bi jim tako letovanje koristilo, pa nimajo vseh možnosti za realizacijo rekreacije ob morju.

Za celotno organizacijo in izvedbo letovanja potrebujemo 7 ali 8 mladih vzgojiteljev ali študentov vzgojiteljske smeri za pedagoško in organizacijsko vodstvo letovanja. Interesanti naj se pripravijo pisorno na naslov občinskega odbora RK Cerknica.

Stroški letošnjega letovanja bodo približno 7 starih milijonov dinarjev. Denar bomo dobili iz dotacije proračuna občine Cerknica, finančne pomoči Skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Ljubljana, soudeležbe staršev in sredstev Rdečega križa. Prav tako pričakujemo tudi letos pomoč Bresta in Kovinoplastike pri stroških prevoza otrok na Debeli rtic in nazaj.

Pričakujemo, da bo, tako kakor vsako leto doslej, tudi letos letovanje ob morju našim otrokom koristilo in jih zblizevalo.

dr. B. Kravanja

Nov letnik

V prihodnjem šolskem letu bomo vpisovali še en letnik tehniške šole — lesne smeri, tako da bo tehniška šola v Cerknici delovala še naprej. Da bi se učenci laže odločali za tehniško šolo, so bila po vseh osmih razredih osnovnih šol v občini predavanja o poklicih v lesui industriji. Poleg načina v vsebine šolanja so bili učenci seznanjeni tudi s perspektivami, ki jih ima ta poklica in o možnostih za zaposljanje.

Ne bo odveč, če nekatere bistvene elemente zapišemo tudi tukaj. Pohištvo postaja potrošna dobrina kot na primer obleka ali obutev. Že danes računamo dobro trajanja pohištva na manj kot deset let. Torej bo za izdelovalce pohištva vedno dovolj dela. Tudi podatek, da je lesna industrija Slovenije druga v izvozu, tretja po številu zaposlenih in tretja po celotnem in neto dohodkih, je dovolj zgovoren.

Lesna industrija pa je v naši občini najmočneje zastopana po številu zaposlenih.

Skladno z rastjo proizvodnje se širijo tudi možnosti za zapo-

slovanje strokovnega kadra. Tehnologija se ne prenehoma izpoljuje in zahteva vse manj nekvalificiranoga in vse več srednje in visoko sposobnega kadra.

Mladina v naših šolah se zelo rada odloča tudi za poklice, za katere ne more najti dela v občini. Če se že odloči za tak poklic, se mora spriznati tudi z dejstvom, da bo morala spremeni tudi kraj stalnega bivališča najbrž za vse življenje. Dobro pa poznamo pregovor: »Vsaka ptica tja leti, kjer se je izvalila.«

Šolanje v tehniški šoli zahteva tudi določene sposobnosti, kot so delovne navade in primerno predznjanje.

Starši, pogovorite se s svojimi sinovi in hčerami o izbiri poklica, ki ga bodo opravljali vse življene!

F. TURŠIČ

SPREJEM TITOVE STAFETE

Ob izredno sončnem in lepem vremenu smo tudi občani Cerknice 10. maja pričakali zvezno stafeto tovarišu Titu.

Slavesnost ob sprejemu štafete se je začela že pred sprejemom in se nadaljevala s kulturnim programom. To je bil vsekakor svečan dogodek, saj smo na sim-

boličen način stisnili roko našemu tovarišu Titu za 82. rojstni dan in mu poslali tudi naše pozdrave in dobre želje kot vzorniku mlade generacije.

Na slovesnosti je bilo veliko število občanov, med njimi tudi predstavniki političnih in drugih organizacij iz naše občine.

D. MODIC

Nova akcija mladine

AKCIJA »MLADI DELAVCI PRED KONGRESOM«

Družbeni trenutek, pred katerim smo, ko so delovni ljudje, torej tudi mladi delavci in delavke, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije postavljeni pred izredno pomembne in težke naloge, zahteva mobilizacijo vseh delovnih ljudi. Zato smo se tudi mi, mladi delavci v TOZD Tovarna pohištva odločili za sodelovanje v akciji »Mladi delavci pred kongresom«. Načrt nas mladih je, da se dosledno bomo za uresničevanje ustavnih sprememb, se seznanimo z njenimi in mobiliziramo čim širši krog mladih delavcev.

Ta akcija je nekakšno nadomestilo za zelo uspešno »Akcijo 75«, ki je bila pred leti. Akcija bo trajala do kongresa Zveze mladine Slovenije, predvidoma jeseni.

Za dejavnost, ki jo bodo upoštevali pri ocenjevanju akcije v aktivu, se razume vse tisto, kar je rezultat dela ali pobude mladih. Vsaka dejavnost se oceni z določenim številom točk, kot dolgač pravilnik.

Namen akcije ni le boj za prestiž in točke, temveč želja, da bo resnično aktiviran čim širši krog mladih. Vsaka dejavnost se oceni z določenim številom točk, kot dolgač pravilnik.

Namenski akcije ni le boj za prestiž in točke, temveč želja, da bo resnično aktiviran čim širši krog mladih delavcev, da bi lahko uresničili vse tiste naloge, ki smo si jih zadali, in odpravili slabosti v dosedanjem delovanju.

S to akcijo želimo okrepiti vlogo delavske mladine in naši organizaciji in v širši družbi, še posebej pa v delovnih organizacijah. Doseči želimo takšen vpliv mladih delavcev na dogajanja v delovnih organizacijah, ki bi pomembno resnično uveljavitev, da bomo tudi mladi delavci odločili o rezultatih svojega dela in da bo naše delo v samoupravnem in političnem smislu enakovredno vsem drugim.

K sodelovanju moramo pritegniti tudi ostale družbeno-politične organizacije, predvsem sindikate in Zvezo komunistov ter vodstvo podjetja, da bodo naše predloge tudi obravnavali na samoupravnih organih. Vsi želimo, da bi akcija lepo potekala in dosegla svoj namen.

Delo mladih naj bi se razdelilo na naslednja področja: izobraževanje, delovanje mladih v samoupravnih organih in v družbenopolitičnih organizacijah, sodelovanje mladih delavcev s klubmi in aktivami, delovanje posebnih organizacij v podjetju, delovanje na kulturnem in rekreacijskem področju, šport, sodelovanje z enotarnimi JLA, partizanskimi enotami in odborom za splošni ljudski odpor v delovni organizaciji, organiziranje delovnih brigad in prostovoljnega dela mladih, izdajanje informacij.

Tudi mi smo se pridružili tej akciji. Organizrali smo kres in

Proslave v Grahovem

Sindikalna organizacija Tovarne pohištva Martinjak je za proslavljanje prvomajskih praznikov organizirala v zadržnem domu Grahovo na dan Osvobodilne fronte 27. aprila koncert, na katerem sta nastopila godba na piščala iz Cerknice in pesvki društvo TABOR iz Cerknice.

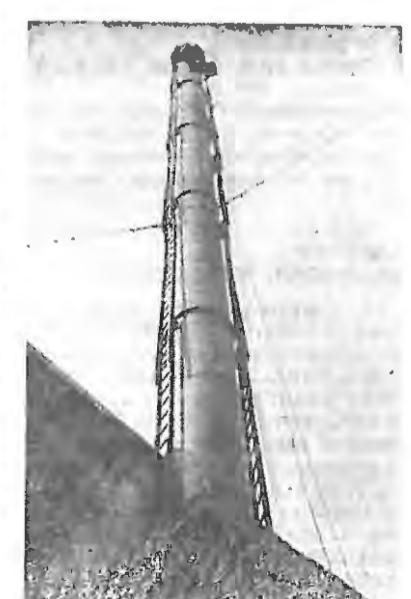
Program prireditve je bil zelo zanimiv in deležno mnogih priznanih poslušalcev. Vsi so bili edini, naj bi take prireditve še organizirali.

Nič manj pomembna kulturna prireditve je bila za krajevni praznik — 11. maj pred spomenikom osnovne šole Grahovo. Program je pripravila osnovna šola Grahovo, predsednik organizacije Zveze borcev Grahovo, tovariš Stane Šega pa je povedal nekaj misli o pomenu praznika.

Škoda, da se je ta lepe proslave udeležilo premalo občanov, saj prav tega pomembnega dneva iz naše slavne preteklosti ne bi smeli nikoli pozabiti.

V imenu sindikalne organizacije TP Martinjak in organizacije ZB Grahovo prirediteljem za obe proslavi iskrena hvala.

I. Skrabec

Montaža novega dimnika v Tovarni pohištva Cerknica

Petdeset let godbe na pihala v Cerknici

LETO 1974 JE ZA CERKNIŠKO GODBO NA PIHALA SE POSEBEJ POMEMBNO. GODBA SLAVI LETOS SVOJ ZLATI JUBILEJ — PETDESET LET SVOJEGA NEPREKINJENEGA DELOVANJA.

Koliko truda, požrtvovalnosti, ljubezni in veselja do godbe je bilo potrebno pri ustanoviteljih godbe in poznejših generacijah vse do današnjih dñi! Cerkniška godba na pihala je bila ustanovljena leta 1924 na pobudo nekaj ljubiteljev glasbe te zvrsti. Med njimi je bil tudi naš Franc Mele, po domačem Primšar, ki muzeira vseh petdeset let in je še danes med nami. Tovariš Mele mlajšim godbenikom pravi, da ne more več tako muzicirati, kot je v mladih letih in da je danes samo še muzejska stvar. Res je, kar pravi. Vendar je tudi res, da to nadvse redek primer, da človek take starosti lahko sploh še igra. Se pomembnejša pa sta njegovo delo in vloga v cerkninski godbi od ustanovitve do danes. Vsi godbeniki se tega še kako zavedamo in se mu ob tej priložnosti tudi iskreno zahvaljujemo za vse, z željo, da bi ostal še dolgo med nami.

Ko so se ustanovitelji domenili, da bo tudi v Cerknici godba, se je njihovo delo šele začelo. Najprej so začeli zbirati denar za instrumente, ki so bili tudi tedaj dragi. Nekateri so ga od Cerkničanov. Instrumente so kupili v Trstu, potem pa so jih morali »prešvercati« v Cerknico. Imeli so tudi ljudi, ki bi poučevali. Niso pa imeli prostora, v katerem bi vadili. Vaditi pa so morali, če so se hoteli kakj naučiti, zato so zadevo rešili tako, da so šli enkrat v mlin, drugič na žago v pečnico in podobno. Skratka, kjer je bil prostor, pa če je bil še tako neprimeren, da je le lahko pretrolejka svetila, pa je bilo dobro. Tako se je rodila cerkninka godba pod vodstvom takratnega kapelnika Žuljana ob precejšnjih težavah, saj so bili takratni člani godbe skoro vsi knetje in so morali delati čez dan na polju, pri godbi pa so vadili najmanj trikrat tedensko pozno v noč, do polnoči ali še dlje.

Prvi samostojni nastop v javnosti je bil leta 1926. Od tega leta dalje se začne za cerknisko godbo zlata doba, ki je trajala vse

dov svetovne vojne. V teh letih je godba postala pod vodstvom kapelnika dr. Kraševca tako kvalitetna, da je nastopala na različnih prireditvah doma in v širši okolici. O njeni kvaliteti pove podatek, da je bila na tekmovanju Dravske banovine izmed 18 godb druga, takoj za poklicno godbo Dravske divizije. Od številnih nastopov — saj so igrali vsako nedeljo v letnem času na zabavnih prireditvah — veselicah — je imela godba tak dohodek, da so se sami vzdrževali, kupili so si prostor za vaje (Štalico) in jo preuredili v dvorano za vaje; to je sedanjši gasilni dom.

Ko je godba pristopila h Gasilskemu društvu, je tudi le-temu izdatno pomagala s sredstvi; pomagala je nabaviti gasilski inventar, med drugim tudi motorno brizgalno. Poleg tega pa je godba pred vojno odigrala pomembno vlogo v kulturnem in političnem življenu. Znano je, da so bili člani godbe pred vojno najbolj napredni Cerkničani.

Godba je kljub žandarmeriji in njenim prepovedim sodelovala v budinah 1. maja — delavskega praznika — in pri drugih nastopih pri Sokolu in tako spodbujala zavedne slovenske patriote za boj proti takratnemu izkoriščevalskemu režimu. Nekateri člani godbe so bili med prvimi komunisti na Notranjskem.

Druga svetovna vojna pa je močno prizadela tudi cerknisko godbo. Veliko njenih članov je sodelovalo v narodnoosvobodilnem boju, veliko jih je obležalo v partizanih in v koncentracijskih taboriščih. Tako so morali po vojni zopet začeti skoro z novim. Zopet so se našli ljubitelji godbe in s trudom znesli z vsem

koncev in krajev različne instrumente in notni material ter tako pod vodstvom kapelnika Ivana Drenika do leta 1960 ustvarili drugi vrh godbe, kar zadeva kvaliteto in delovanje. Po letu 1960 pa je bilo za cerknisko godbo sedem dolgih težkih let.

V tem času godba ni dobivala redne dotacije za normalno delovanje, ampak je živel na svojih nerednih dohodkov, predvsem pa od neomahljivega entuziazma članov godbe. Po letu 1967 pa so se stvari v naši kulturi, pa tudi v cerkniski godbi bistveno spremene in se še spremajajo, sedva na bolje. Tedaj je koordinacijski odbor Sindikata Industrije pohištva Brest prevzel nad cerknisko godbo patronat in s tem zagotovil redno denarno dotacijo za normalno delovanje godbe. Pomagala pa je tudi na novo ustanovljena Kulturna skupnost občine.

Pred nekaj mesecih je oživilo delovanje Žveze kulturno-prosvetnih organizacij. Vse to kaže na zanimanje širše družbe, da se kultura oživi in se ji da v naši samoupravni družbi mesto, ki ji pripada.

Vse to in pa sedanje članstvo godbe pod vodstvom kapelnika Ivana Lavriča, nam je spodbuda, da bomo predtelo obletnico delovanja cerkniske godbe na pihala praznovati res svečano kot takemu jubileju gre. V tem jubilejnem letu bo godba priredila več samostojnih koncertov. Glavna prireditev v počastitev petdesete obletnine pa bo predvidoma v drugi polovici junija. O podrobnostih bomo še obveščali.

Preostane le še, da se v imenu cerkniske godbe na pihala iskrene zahvalimo vsem imenovanim in neimenovanim za kakršnokoli pomoč in delo v teh petdesetih letih cerkniske godbe na pihala.

T. URH

VZPON ATLETIKE

CERKNIŠKI PIONIRJI IN PIONIRKE — ZMAGOVALCI NA ŠTAFETI ZMAGE V LJUBLJANI

Pred leti je bila atletika eden izmed najbolj množičnih športov v naši občini. Tudi kvalitetnih. Malo državnih prvakov in rekorderjev je bilo iz naših krajev. Večinoma so bili atleti. Še leta 1966 smo uspešno nastopali v Malem kriteriju slovenskih mest, nastopali smo torej v vseh glavnih atletskih disciplinah. Potem pa je šlo hitro navzdol. Predvsem zaradi denarja? Nekateri so prenehali nastopati, drugi so odšli v večje klube, ki so jih skušali že prej zvabiti v svoje vrste in tam sedaj uspešno tekmujejo (Ferfila, Zalar, Likarjeva).

Ustanovili smo temeljno skupnost telesne kulture. Obljubili so nam denar, pomoč in zato smo letos spet začeli. Pa ni ne enega ne drugega, vse je po starem. Toda, če smo začeli, bomo nadaljevali. Za najnujnejšo opremo je bilo nekaj denarja še pri TVD Partizan, nekaj pa ga je primaknila Osnovna šola Cerknica.

Nagradjencem iskreno čestita! Nagrade lahko dvignejo v blagajni Skupnih dejavnosti, drugim pa jih bomo poslali po pošti.

RESITEV NAGRADNE KRIŽANKE

BS — KRIM — TLAK — SKAT — RAKA — VOTLINA — KAMP — EMONKE — AIKEN — SRSEM — OTS — SORTER — ERIK — ATA — SPA — TU — ISKRA — KRAJN — TIRNICA — PAN — AERO — STO ER — ARRAS — SEL — TIBOR — LAK — OMAKA — IN — SKI — IVANKA — AC — JASNA — ANDORKA — MARAIS — NIAGARA — INS — IZLAKE — CI — SO — OTO — SKAFANDER — SIA — ARAM — OPETEK — RASA — GREZILO — AR SADAT KANTINER — KOSOVEL — IND — MANA — ALA — IRAN — TIT — ARE — BRIVEC — TRAPA — IKRE — TARAS — KOLA — AS — TAKALEC — STARI TRG — IONIJA — TOVARNA POHISTVA.

za Atletski pokal Slovenije. Tu so vsi nastopajoči dosegli osebne rekorde, metalki Jenčkova in Tramtetova pa sta se celo uvrstili v slovenski finale za starejše mladimike, kjer sta zasedli peto (Jenček-kopje) in dvanajsto mesto (Tramte-krogla). Glede na to, da so vsi tekmovalci še pionirji, je to razveseljivo in obetač ustreznih. Se bolj razveseljivo pa je, da se pri cerkniski osnovni šoli zbira vsak dan več mladih atletov, ki redno in pridno trenirajo.

Da je šport predvsem zdravju konistno razvedriло, ni treba posebej omenjati. Da so tekmovalni dosežki rezultat široko zastavljenega in strokovnega dela, je razumljivo samo po sebi. In, če se odloči preživeti svoj prosti čas na atletski stezi toliko mladih, potem jim moramo to omogočiti. Da pa to ravno pri atletiki ni mogoče in da ni mogoče zaradi denarja (poglejmo nogomet, smučanje), ne verjamemo več. Prepričani smo, z leti vse bolj, da je tu po sredi predvsem nekaj našega, tipično notranjskega — zavist.

I. Razdih

NAŠI UPOKOJENCI

30. aprila 1974 je bil upokojen dolgoletni član delovne skupnosti TOZD Tovarna pohištva Martinjak, tovarš Jože ROŽANC, rojen leta 1923.

V tovarni je bil zaposlen od leta 1952. Delal je na različnih delovnih mestih. Nazadnje je bil inštruktor v tapetništvu.

Bil je vedno aktiven član naših organov upravljanja.

Zelimo mu še vrsto zdravih let!

Delovna skupnost
TOZD TP Martinjak

življence. Ali res gledamo samo na zaslužek, ne glede na kvalitetno raven podobnih prireditve?

Hvale vredna je akcija posameznih ljubljanskih študentov, ki so se organizirano lotili odstranjevanja najrazličnejših odpadkov z neprimernih krajev. Vsekakor bi bilo umestno, če bi jih posnemali njihovi vrstniki našega malega mesta, katerega vse poti so zaznamovane z različnimi predmeti sodobne in pretekle industrializacije. Akcija je bila v pohvalo njim in opozorilo posameznim malomarnežem, ki s svojim početjem kvarijo videz našega malega mesta.

RAZPIS

V šolskem letu 1974/75 razpisujemo naslednje štipendije za redni študij:

A. Visoke šole				
— pravnik — gospodarsko pravo	2			
— ekonomist	1			
— lesarstvo	3			
— kemijski teholog	1			
— industrijski psiholog	1			
B. Srednje šole				
— lesni tehnik	15			
— kemijski tehnik	1			
— ekonomski tehnik	1			
— poslovni administrator	3			
— administrator (dveletna šola)	2			

C. Poklicne šole

	TPC	TPM	SD	Skupaj
— pohištveni mizar	4	2	2	8
— tapetnik	—	2	—	2
— strojni ključavničar	2	—	—	2
— elektrikar	1	—	—	1
— prodajalec	—	—	1	1

Prošnjo za štipendijo (DZS — obr. 1.65) je treba dostaviti do 25. 6. 1974 v kadrovsko službo Bresta. Prošnji pa je potreben priložiti tudi prepis ali fotokopijo spričevala o končani osnovni šoli.

Pri dodelitvi štipendije imajo prednost — učenci z boljšim učnim uspehom, upošteva pa se tudi — pripadnost prisilca oziroma njegove družine podjetju, — krajevna gravitacija k TOZD podjetju.

Za izredni študij vseh šol in stopenj pa naj kandidati vlagajo prošnje na tajništvo svojih TOZD do 25. junija 1974. Sveti z kadrovsko in socialne zadeve pa bodo odločili o ugodnostih študija do konca junija.

Priporočujemo, da imajo pri odobravanju ugodnosti izrednega študija prednost tisti delavci, ki že zasedajo delovno mesto, za katerega nimajo ustrezne izobrazbe.

FILMI V JUNIJU

1. 6. ob 20 uri in 2. 6. ob 16. uri — ameriški film TARZAN IN ŽENSKA LEOPARD. Igra Johnny Weissmüller.
2. 6. ob 20. uri — ameriški film ENA JE OSAM-LJENA ŠTEVILKA; drama. Igra Trish van Devere.
3. 6. ob 20. uri — nizozemski film ZAPISKI PROSTITUTKE; komedija. Igra Sylvia Bierman.
6. 6. ob 20. uri — italijanski film PAJKOVO OKO; kriminalka. Igra Antonio Sabato.
8. 6. ob 20. uri in 9. 6. ob 16. uri — francoski film PLAVOLASI AGENT S CRNIM ČEVLJEM; komedija. Igra P. Richard.
9. 6. ob 20. uri — angleški film UMOR V ULICI MORG; srbljivka. Igra Herbert Lom.
10. 6. ob 20. uri — italijanski film ZLATO IN MRHOVINARJI; western. Igra Peter Lee Lawrence.
13. 6. ob 20. uri — ameriški film SKRIVNOSTNA JUSTINA, vohunski. Igra Dirk Bogard.
15. 6. ob 20. uri in 16. 6. ob 20. uri — ameriški film ZGODBA Z ZAHODNE STRANI; glasbeni. Deset Oskarjev! Igra Nathalie Wood.
16. 6. ob 20. uri — ameriški film SKRIJ SE; western. Igra James Coburn.
17. 6. ob 20. uri — italijanski film APOKALIPSA JOE; western. Igra Antony Stephen.

Brestov obzornik, glasilo kolektiva Brest Cerknica. Odgovorni urednik Božo LEVEC, namestnik Franc STERLE. Ureja uredniški odbor: Ivanka GODEŠA, Mirko GERSAK, Marija GRBEC, Jože KLANČAR, Božo LEVEC, Franc MLAKAR, Danilo MLINAR, Franc MULEC, Franc STERLE, Miha ŠEPEC, Zdravko ZABUKOVEC. - Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani.